

SLOVENSKI NAROD

»Zajma vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike — inserati do 10 petih urst & Din 2.-, do 190 urst & Din 2.50, od 100 do 300 urst & Din 3.-, večji in »rati petih urst & Din 4.-. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.- Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica šte. 5
Telefon: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR Strossmayerjeva 3b. — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, posrednica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101.
Račun pri poštne čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Poostritev sankcij — nevarnost za mir

Italija napoveduje, da bo na poostritev sankcij odgovorila z vojno in takoj izstopila iz Društva narodov

Pariz, 25. novembra. z. Glavno zanimanje je trenutno posvečeno vprašanju poostritve sankcij. Anglija in Amerika se zelo zavzemata za to, da bi se preprečilo izvoz premoga, petroleja, in kovin, ki so potrebne italijanski vojni industriji. Amerika pa namerava razen tega zabraniti tudi izvoz bombaža. Glede na ponovne grožnje Italije, se v parizskih vladnih krogih boje, da bi razširjenju sankcij zelo poostrišlo napetost, ki bi mogla postati nevarna tudi za evropski mir. Laval si zaradi tega prizadeva, da bi odvrnil Anglijo od poostritve sankcij. V tem smislu je interveniral pri Lavalu tudi papeški nuncij, ki je izjavil, da bi razširjenje sankcij pomenilo za Italijo popolno gospodarsko uničenje.

Rim, 25. novembra. r. Državni tajnik v ministrstvu za tisk in propagando Pino Alfieri je sprejel danes zastopnike inozemskega tiska in jim izjavil, da bo morala italijanska vlada takoj proučiti vprašanje svoje pozicije v DN, če bodo dosedanje izvozne prepovedi sankcijskih držav razširjene tudi na olja in rude.

Washington, 25. novembra. z. Zunanji minister Hull je izjavil, da bo tudi bombaž prišel v seznam strovin, ki so potrebne vojaštvu in ki ga bo mogoče izvažati samo na podlagi posebnih predpisov. Na tem seznamu so doslej petrolej, baker, železo, in razno železno blago. Zadnje dni je zelo narasel izvoz bombaža v Italijo.

Komentarji francoskega tiska

Pariz, 25. novembra. AA. Današnji parizski listi pišejo o izvojni prepovedi za petrolej v Italijo. Mnogi listi zastopajo mnenje, da bi ta ukrep Italijo močno razburil, ker bi ji začel primanjkujeval eno najpomembnejših sredstev za nadaljevanje operacij v vzhodni Afriki. Zaradi tega bi ta ukrep po mnenju teh listov poslabšal možnost sporazuma. »Petit Parisien« piše v tej zvezi, da so v Italiji strahovito razburjeni že radi same misli, da bi bilo mogoče prepovedati izvoz petroleja v Italijo. Žeteli je, da se po petroleju ne pojavi iskra, ki ga bo zanetila.

»Matine« smatra, da ni sedaj misliti na poostritev sankcij, ker je Društvo narodov samo naročilo Franciji in Veliki Britaniji, naj skušata naiti osnovo za sporazum z Italijo. Upoštevati je treba, da se v Parizu nahajajo francoski in angleški strokovnjaki, ki se o možnosti in osnovi tega sporazuma pogajajo. List se na kraju vprašuje, ali hočejo Italijo za vsako ceno uničiti?

»Pertinax« piše v »ECHO de Paris« med drugim: Italija smatra izvozno prepoved za petrolej kot dejanje prave sovražnosti. Zato zahteva, naj bi tega ukrepa, ki je preoster, ne sprejeli.

Laval proti poostritvi sankcij

London, 25. novembra. AA. Kakor znan je bilo zasedanje odbora osemnajstoročnega odločnega. Tukajšnji politični krogi sodijo, da je to v zvezi s težko notranjepolitično situacijo v Franciji. Laval je londonski vladi sporočil, da ima sedaj polne roke dela z notranjepolitičnimi vprašanji, tako da se za nekaj dni ne more posvetiti mednarodnim problemom. »Daily Telegraph« pravi, glede na to, da končno Francija ni niti toliko prizadeta, ker sploh ne izvažajo petroleja. Zato je prav za parv važno, da se doseže sporazum le med Valiko Britanijo, Rusijo, Romunijo, Nizozemsko, Venezuelo in Zedinjenimi državami. Lavalov odgovor prav za prav ni bil iskren. Francoskemu ministrskemu predsedniku je šlo predvsem za to, da se odgovorijo novi sankcij, ki ukrepi proti Italiji, da bi lahko znova pričel posredovati med Rimom in Londonom.

Poostritev sankcij začasno odložena

Pariz, 25. novembra. z. Kakor se zabija v dobro poučenih krogih, je med Parizom in Londonom dosežen sporazum o tem, da se zasedanje sankcijskega odbora odgodi za par dni ter da Anglija zaenkrat uradno ne bo predlagala poostritve gospodarskih sankcij proti Italiji. Laval bo med tem skušal posredovati v Rimu in doseči osnovo za pogajanja, ki naj bi dovela do ukinitve sankcij in do sporazuma v abesinskem vprašanju.

Obnovljeni razgovori Rim — London

Rim, 25. novembra. AA. Po presledku, ki je trajal nad dva tedna, so se večeraj popoldne zopet začeli razgovori med angleškim poslanikom Drummondom in predsednikom italijanske vlade Mussolinijem. Namen sestanka, ki je trajal 20 minut, je bil okrepiti stike med obema državama, ki so bili z zadnjimi pogajanjmi vzpostavljeni.

Samoobramba Italije

V Italiji je v razvoju velika akcija, da se vpliv sankcij čim bolj oslabi

Rim, 25. novembra. o. Po vsej Italiji se vodi živahna agitacija za borbo proti sankcijam. Na čelu tega gibanja so fašistične, politične, ženske in mladinske organizacije. Boj kot blaga iz države, ki izvajajo sankcije proti Italiji je sedaj že popoln. Benem se je sedaj pričela akcija za prostovoljno prispevke za kritje stroškov abesinske vojne. Posebno delavci so v tem pogledu Italijani in inozemstvu. Od povsod prihajajo denarne pošiljave. V New Yorku so zbrali Italijani nad 200.000 dolarjev in jih poslali italijanski vladi. Iz Argentine prihajajo pošiljke živil, zlasti konzerviranega mesa. Vsak dan pride okrog tisoč zavojov, ki jih vlada razdeljuje predvsem med siromašne sloje.

Posebno pozornost posvečajo fašistične organizacije zbirkan zlate, srebra, bakra in železa. V tej akciji podpirajo fašiste zlasti

tudi duhovniki, ki zagovarjajo v vsakem pogledu ukrepe oblasti in priporočajo vernikom, naj zvešto podpirajo prizadevanja Mussolinija.

Visoki cerkveni dostojanstveniki dajejo tudi sami dober zgled. Tako je n. pr. pabliški nadškof odredil, da morajo vse cerkve njegove škofije oddati vsi vsi zlati in srebrni, ki ga imajo v svojih zbirnicah, ne glede na zgodovinsko in umetniško vrednost posameznih predmetov. Nadškof v Pombu, Rossi, je izročil tainiku tamonške škofije organizacije svoj družeceni škofski kmetici s težko zlato verižico. Narodni jejo tudi, da bodo v kratkem začeli posilovati zvonove za primer, da bi jih morali rekvirirati. Tudi temu se cerkvena oblast prav nič ne upirajo.

Odgovor Rusije na italijanski protest

Moskva, 24. novembra. b. Italijanskemu poslaniku v Moskvi je bil danes izročen ruski odgovor na italijansko protestno noto glede sankcij. Ruska vlada poudarja v tem odgovoru, da Italija od Moskve ne more pričakovati, da bi se smatrala upravičena zavzeti individualno stališče glede ukrepov, ki jih je v interesu miru storila mednarodna institucija. Sovjetska Rusija ne goji nobenega sovražstva do italijanskega naroda, niti ni zainteresirana v abesinskem sporu. Sankcije se udeležuje Moskva izključno samo kot članica DN in v skladu s statuti te ustanove. H koncu izraža nota upanje, da izpolnjevanje mednarodnih obveznosti s strani Rusije, ne bo imelo nobenega neugodnega vpliva na prijateljske odnose med Italijo in Sovjetsko Rusijo.

Abesinci demantirajo italijanske vesti

Addis Abeba, 25. novembra. Abesinska vlada je izdala komunikacijo, v katerem zanika, da bi bilo življenje tujcev v Abesiniji v nevarnosti. Vlada protestira tudi proti italijanski obtožbi, da bi se abesinske čete posluževale dumundskih abosjev.

Abesinski komunikacije opozarjajo dalje na abesinske begunce iz Sokote, Debraciona in Hausiena v tigreski pokrajini, ki so morali zapustiti svoje domove zaradi italijanskih nasilstev, zlasti proti ženam. Italijanska letala so metala na posamezne begunske skupine bombe.

Pariz, 25. novembra. AA. Abesinsko poslaništvo je izdalo listom komunikacijo, v kateri

Kako napadajo

Addis Abeba, 25. novembra. d. Kakor je bilo že javljeno, so 17. novembra prizadeli Abesinci na področju Makale Italijanom hud poraz. Pod vodstvom dedzasmaca Vorresa so napadli italijanski oddelki, ki je bil na pohodu iz Makale v okraj Kojel severno-zapadno od Makale. V boju so Italijani izgubili enega stotnika in več vojakov. Abesinci so italijansko kolono presenetili in Italijani, ki niso obležali na bojišču, so se umaknili v neredu. Kako morejo po večini slabo oboroženi Abesinci napadati motorizirane italijanske oddelke predvsem pa se upirati malim tankom s posadko dveh mož, je razvidno iz pisma 26-letnega abesinskega vojaka, ki se bori na fronti pri Makali in ki opisuje bojevanje abesinskih napadalnih čet takole:

Ponovno smo že z vojno zvijačo uničili italijanske tanke. Naši vojaki so se priplazili od zadaj k malim tankom, razbili na strehi tanka posode z bencinom, ki so ga nato zažgali. Učinek ni izostal. Italijanska posadka je bila zaradi vročine, ki se je razvila v notranjosti bojnega voza, prisiljena priti na presto, nakar je bila pobita.

V svojem pismu trdi abesinski vojak nadalje, da se jedro abesinske sovorne vojske še ni spustilo s sovražnikom v bitko, čeprav vsi žele, da bi se z nim pomerili in pokazali, kako se znajo vojskovati Abesinci. Mnogi naši ljudje so se v malih skupinah borili proti Italijanom za hrbtno italijanske srednje divizije, ter so pobili mnogo sovražnikov.

1.200.000 Italijanov pod orožjem

Rim, 25. novembra. o. Po uradnih podatkih ima sedaj Italija pod orožjem 1.2 milijona vojakov izmed katerih jih je 300.000 v vzhodni Afriki, še vedno pa se nadaljuje mobilizacija tehničnih čet. Danes je izšel odlok o naknadnem navedenju letnikov 1901 do 1914 in sicer vseh

benega sovražstva do italijanskega naroda, niti ni zainteresirana v abesinskem sporu. Sankcije se udeležuje Moskva izključno samo kot članica DN in v skladu s statuti te ustanove. H koncu izraža nota upanje, da izpolnjevanje mednarodnih obveznosti s strani Rusije, ne bo imelo nobenega neugodnega vpliva na prijateljske odnose med Italijo in Sovjetsko Rusijo.

terem trdi, da je italijanska propaganda pisala o cesarju Hailu Selasiju, da je odšel na južno bojišče iz preventivnih razlogov, ker je hotel preprečiti odpad abesinskih poglavarjev. Abesinska vlada demantira to poročilo in pravi, da je dozdaj izdal abesinskega cesarja samo ras Guksa, dočim so vsi ostali zvesti. Vojna z Italijo je abesinsko edinstvo še poglobila. Po drugi strani pa je res, da se mnoge pobege eritrejskih in somalskih vojakov na abesinsko stran. Oblasti v Asmari so morale zagroziti z ostrimi kaznimi proti podobnim dejanjem.

Abesinci tanke

vojaških obveznikov, ki so bili pri prvem novčenju proglašeni za časno nesposobne. Današnji listi zavračajo tolače, nje inozemskega tiska, da predstavlja pošiljanje vojakov na trimesečni delovni dopust nekakšno demobilizacijo. Nasprotno, Italija ne misli demobilizirati niti enega letnika in sicer tem manj, ker je danes ves italijanski narod mobiliziran, deloma za borbo z orožjem, deloma pa za borbo proti sankcijam.

Cesarjeve skrbi a abesinsko vojsko

Dributi, 25. novembra. o. Posebnemu poročevalcu »Paris Soir« je abesinski cesar izjavil, da je s sedanjimi abesinskimi posojankami in z dosedanjimi uspehi abesinske vojske zelo zadovoljen, toda prav zadnji uspehi mu povzročajo velike skrbi. Ne samo priprisi abesinski vojaki, tudi poglavarji plemen se ne dajo prepričati, da metode vojskovanja, ki so se jih posluževali nekoli, niso več primerne v borbi z moderno oboroženo vojsko. Neprestano zahtevajo odločilno bitko in ne razumejo, da bi to pomenilo katastrofo. Sedaj moramo zastaviti vse sile, je konal cesar, da še nadalje izvajamo načrte, ki smo jih sestavili po dolgotrajnem posvetovanju in ki so se dosedaj pokazali za zelo primerne in uspešne.

Match Aljehin : Euwe

Haag, 25. novembra. AA. 22. partija za šahovsko svetovno prvenstvo med Aljehinom in Euwejem se je zaključila z remijem. Stanje je sedaj naslednje: Aljehin 7, Euwe 7 zmag, osem partij pa neodločenih. Naslednjo partijo bosta odigrala danes popoldne.

Pol stoletja že deluje CMD, darujmo še za pol stoletja!

Triumfalen povratek grškega kralja v domovino

Narod ga je povsod sprejel z največjim navdušenjem

Atene, 25. novembra. AA. r. Brodovje z Nj. Vel. kraljem Jurijem II. in prestolonaslednikom Pavlom je večeraj prispelo pred Krf. Na pomolu je bila zbrana ogromna množica ljudstva, ki je svojega vladarja pozdravljala z nepopisnim navdušenjem. Topovi na trdnjavah so oddali pozdravne strele, na katere so odgovarjali topovi eskadre. Kralj in prestolonaslednik sta s poveljniškega mostu pozdravljala prebivalstvo in se mu zahvaljevala za sprejem. Po osmi uri je je kraljeva eskadra krenila dalje. Na vseh otokih, mimo katerih je vozila, so bile zbrane množice, ki so z zastavami in z vejicami pozdravljale svojega vladarja.

Atene, 25. novembra. z. Snoči malo pred 19. uro je križarka »Heli« z ostalimi vojnimi ladjami, s katerimi se vrača kralj Jurij v domovino, prispela pred Patras, ki je bil ves svečanost osvetljen. V luki je bila zbrana ogromna množica ljudstva, ki je z nepopisnim navdušenjem sprejela kralja. Ljudje so prepevali nacionalno himno in prirejali kralju nepopisne ovacije. Godbe so prav tako svirale narodno himno. Iz mesta bližje in daljše okolice se je zbralo k tej manifestaciji nad deset tisoč ljudi. Nj. Vel. kralj je sprejel ogromno število brzojav, v katerih mu ljudje izražajo svoje zaupanje in vdanost.

Flotilja je polagoma plula mimo luke dalje proti Korintu. Vse vasi ob peloponeški obali so bile razsvetljene. Zarnice so bile sestavljene v obliki kraljevske krone. Prebivalstvo je spuščalo v zrak cele salve raket. Okrog dveh zjutraj je flotilja plula proti korintskemu zalivu. Ob obalah so kralja pozdravljale množice beloponeških kmetov v narodnih nošah in z ogromnimi venci iz lovora in olivnega lista. Davi ob petih je flotilja prispela v Saronski zaliv, kjer so jo sprejele ostale edine grške vojne mornarice in se ji pridružile. V Saronskem zalivu so pričakovali kralja tudi štirje veliki parniki iz Pireja, polni ljudstva iz Aten in okoliških mest. Vsa ogromna povorka je polagoma krenila proti Faleronu.

Atene, 25. novembra. p. Danes ob 10.10 je stopil grški kralj Jurij po dvajsetletnem pregnanstvu zopet na grška tla kot suvereni vladar svojega naroda. Sprejem je bil ogromna manifestacija udanosti grškega naroda. Ko je grška flotilja, s katero se je vrnil iz inozem-

stva, priplula v luko, se je kralj izkrcal v motorni čolni in se popeljal v obalo, kjer ga je pričakoval general Kondilis na čelu vlade in drugih odličnikov, ter prvi izkrcal kralju dobrodoščilo. Nato so ga pozdravili atenski župan in zastopniki iz ljudstva. Kralj je nato sedel v avtomobil, ki ga je obkrožila ogromna množica in spremlja do kraljevega dvorca, neprestano vzklikajoč kralju in prepevajoč državno himno. V vsem mestu vlada nepopisno veselje.

Izjava Kondilisa

Atene, 26. novembra. AA. V zvezi s vrnitvijo kralja Jurija II. na Grško, je predsednik grške vlade general Kondilis dal poročevalcu Agencije Avala izjavo v kateri pravi med drugim:

Pred vsem vam moram povedati, je dejal general Kondilis, da sem zelo srečen, ker se kralj Jurij vrne v našo slovesno domovino. Z zadovoljstvom mi bomo lahko izročili državo, ki se globoko veseli njegovega povratka. Krepko sem prepričan, da morejo samo vzpostavitev monarhije in osebne vrline našega vladarja pospešiti razvoj naše države, česar republika ni mogla doseči. Ni mi znano, kako se bo razvijal položaj, po kraljevem povratku. O tem bo odločil kralj, ker je zdaj edini gospodar države. Z vsem svojim srcem pa bom kralja iskreno podpiral pri izvrševanju njegovega poslanstva. Vlada bo stala pred dokaj zamotanim položajem, ker zdaj ni jasno, ali posamezne stranke še obstajajo. Republikaške stranke niso sodelovale pri volitvah dne 9. junija. Te stranke so po moralnem in gnutnem neuspehu maroné revolucije, dokaj nazadovale. Prav tako pa so dogodki od 10. oktobra razbili stranko, ki sva jo s Caldarisom vodila od 9. junija dalje. Stranka se je razbila v dva dela. Eden se je pridružil Teokritu in meni. Prav tako je prenehal sporazum med Caldarisom in menoj, v teh okoliščinah sta danes na Grškem samo dva čimolaja: kralj in narod.

Splošno je prepričanje, da bo kralj apeliral na ljudstvo in ga pozval, naj si izvoli nove poslance. O njegovih naklepih ne morem ničesar povedati. Izročil mi bom ostavko svoje vlade, kakor hitro se vrne v domovino. Vlada ima popolnoma proste roke. Imenoval bo lahko vlado, ki bo vodila državo k pomiritvi in stabilizaciji, je končal predsednik vlade Kondilis.

Avtonomistični prevrat v Tientsinu

Tokio, 25. novembra. AA. O dogodkih v Tientsinu poroča agencija Renzo: Davi na vse zgodaj so se prilete valike demonstracije več tisoč avtonomistov pod vodstvom van Minga, poveljnika avtonomistične borbeno organizacije. Demonstranti so zavzeli nekatere javne zgradbe, tako ki-tajski magistrat, orožniško vojašnico, direktorjo muksinske železnice in druge. Nikjer niso našli nikak odpor.

Opozicijski shodi

Beograd, 25. novembra. o. Izvenparlamentarna opozicija je imela večeraj več shodov in sestankov. V Belovaru je bil shod bivše SDS, na katerem so govorili Veselav Vidler, dr. Srdjan Budisavljević in dr. Rad. Pribičević. Razpravljali so predvsem o lokalnih sporih v tem srezu. Bivši demokratski poslanec Ribar je imel konferenco v Novem Sadu z vojevodinskimi socialisti. Nastopil je proti posebnim vojdovski fronti, ki jo organizira Duda Bošković. V Prelogu sta govorila na shodu dr. Torbar in dr. Hinko Krizman, ki sta kritizirala predvsem Jevtičeve volitve in izražala nade, da bo sedanja vlada dala na posled politično in tiskovno svobodo. Ljotić je imel shod v Sarajevu. Govoril je o načrtih gospodarstvu. V Plevlju je imel shod Milan Grol, ki je nastopal proti taki preureditvi države, ki bi pomenila njen razpad.

Jugoslovenski policisti na obisku v Sofiji

Sofija, 25. novembra. o. Tu se mude delegati jugoslovenske policije in sicer po močnik upravnika policije v Zagrebu Vladimir Vasiljević, višji policijski komisar Drago Jovanović iz Beograda, in policijski komisar dr. Fakim iz Ljubljane. V Sofiji so gostje sofijske policije ter so prišli, da vrnejo posel bolgarske policije, ki je pred par meseci poslala Jugoslovce.

Nemška sodba

Berlin, 25. novembra. AA. Imenovanje 20 novih kardinalov tolače nemško časopisje kot okrepitev italijanskega vpliva v vrhovni upravi katoliške cerkve. »Berliner Tageblatt« pravi, da je s tem imenovanjem vzpostavljena večina kardinalov italijanskega porekla, ki so bili v zadnjem času napram kardinalom drugih narodnosti v manjšini. Imenovanje 14 novih kardinalov, izmed katerih jih je samo 6 drugih narodnosti, je napravilo dober vtis samo v Italiji. V drugih cerkvenih krogih ne prikrivajo svojega razočaranja, da so se izpremembe v vrhovih katoliške cerkve izvršile v tej obliki.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA
(Devize z všteto premijo 28-5 %)
Amsterdam 2972.14 — 2986.73, Berlin 1756.08 — 1769.95, Bruselj 742.49 — 747.56, Curih 1424.22 — 1431.29, London 216.63 — 218.69, New York 4364.33 — 4400.64, Pariz 269.60 — 291.03, Praga 181.63 — 182.73, Trst 353.87 — 356.96, Avstrijski šiling v privatnem klicingu 8.70 — 8.80.
Inozemske borze
Carls, 25. novembra, Beograd 7.02, Pariz 20.38, London 15.28, New York 309.635, Bruselj 52.30, Madrid 42.25, Amsterdam 209.15, Berlin 124.30, Dunaj 87.15, Praga 32.20, Varšava 50.30, Zuharska 2.90.

Stara uprava PZ je dobila zadoščenje

Na izrednem obnem zboru je bila ponovno izvoljena razrešena uprava Pokojninskega zavoda

Ljubljana, 25. novembra. Ob skoro polnoštevni udeležbi delegatov iz dravske, primorske in zetske banovine, kjer je že uvedeno pokojninsko zavarovanje, se je večer vršil v posvetovalnici na mestnem magistratu izredni občni zbor Pokojninskega zavoda. Do sprememb je prišlo pod novo vlado tudi pri vodstvu Pokojninskega zavoda, te naše največje in najvažnejše gospodarsko socialne ustanove. Upravni odbor s predsednikom dr. Vitko Baltičem je bil razrešen, za vladnega komisarja pa je bil imenovan g. dr. Milavec, vladni komisar je dobil nalog, da mora v roku osmih tednov sklicati izredni občni zbor delegatov, ki naj izvoli upravni in izvršni odbor. Jasno je, da je šlo pri stvari samo za politične račune, ki pa, kakor je pokazal večerajšnji zbor niso uspeli. Delegati so na zborovanju izrazili protest proti postopanju oblasti, ki po nepotrebnem povzroča smoto velike stroške na škodo zavoda in s tem nameščencem, odnosno zavarovancem. Občni zbor je izrekel svojo sodbo s tem, da je izvolil v celoti vso dosedanja upravo.

Zbor je po 10. otvoril komisar dr. Milavec, ki je pozdravil delegate, dalje zastopnika ministra za socialne politiko, šefa kabineta g. Mirka Maletiča, zastopnika banke uprave dr. Zorina ter zastopnike tiska. Odpovedala je bila udanostna brzojavka Nj. Vel. kralju in pozdravne brzojavke ministru za socialno politiko ter banom dravske, primorske in zetske banovine. V nadaljnjem poročilu je g. komisar omenjal spremembe pri upravi PZ in izrekel zahvalo za verno delo in skrb prejšnjemu predsedniku dr. Baltiču. Med drugim je komisar sporočil, da je prejel od ministrstva za socialno politiko resolucijo Zveze privat-

nih nameščencev, ki zahteva razširjenje pokojninskega zavarovanja na vso državo, tako da bodo v bodoče zavarovani tudi vsi trgovski sodniki in zobotehniki. O zadevi bo sklepala uprava, Ministrstvo je ugodilo prizivu razrešenega delegata g. Gilevta iz Maribora in ga znova potrdilo v njegovi funkciji.

V imenu Zveze privatnih nameščencev je delegat g. Ivan Tavčar podal protest proti načinu prisilnega imenovanja komisarja PZ kot zastopnika državnega nadzorstvenega oblasti. Enako izjavo je podal tudi delegat g. Golmajer. Delegat g. Prepeluh je opozarjal na to, da stanejo zavod občni zbori, ki se vrše brez potrebe ogromno denarja. Večerašnji občni zbor stane po njegovih računih okrog 80.000 Din! Je za to, da se v bodoče izloči enkrat za vselej na zavod vsak politični vpliv.

Po dolgotrajni debati o tem vprašanju in potrebnih sklepih ter sprejetju predlogov so sledile volitve. Novi odbor, ki pa je prav za prav stari odbor je sestavljen takole:

Skupina delodajalcev:

Člani: Kralj Anton, Avsenek Ivan, dr. Giuno Rudolf, Knez Zdenko, Kavčič Josip, dr. Obersnel Maks in Ribnikar Adolf; namestniki: dr. Dermastija Josip, dr. Adlešič Juro, dr. Lavš Vjekoslav, Prepeluh Albin, Pinter Ferdo, dr. Vrhunc Vinko in Sirc Franjo.

Skupina delojemalcev:

Člani: Vrančič Vladimir, Svetek Fran, Volčanšek Fran, Zemljak Josko, Vrevec Fran, ce Tavčar Josip in Roč Bruno, namestniki: Stih Ljudevit, Golmajer Jože, Čop Feliks, inž. Rus Jože, Božič Ivo, Vičič Janko in Markov Nikola.

Dr. Josip Goričar v Ljubljani

Ljubljana, 25. novembra.

Včeraj je prišel v Ljubljano dr. Josip Goričar, čigar ime je tesno združeno z našim osvobodjenjem izpod tujega jarma, pa vendar med nami ni tako znano, kakor bi moralo biti. Dr. Goričar je bil pred vojno v avstro-ogrski konzularni službi, služil je v Parizu, v Jassu, v Konstantini, Bukarešti, Odesi, Beogradu, Nišu, Berlinu, Pittsburgu, Denveru, Coloradu in San Franciscu. Leta 1914 je bil na naučnem potovanju v Azijo in tam je zvedel za sarajevski atentat. Takoj se je vrnil na Dunaj, kjer so ga hoteli postaviti pred prekli sod zato, ker se je izrazil v znanjem ministrstvu proti vojni in korist Srbije. Po zneje je bil dodeljen generalnemu konzulatu v Berlinu, odkoder je pobežnil preko Švice v Italijo in v Rimu je ponudil svoje usluge prof. Masaryku. Njegova rodbina je prišla doma pod policijsko nadzorstvo. V decembru 1914 je podal ostavko na mesto avstro-ogrškega konzula v San Franciscu, čeprav so mu prej ponujali mnogo višji položaj.

Tako je dal slovo avstro-ogrski diplomatski službi in se posvetil delu za Jugoslavijo. Na željo ruskega poslanstva v Rimu je odstopoval v Ameriko, kjer je polnih šest let postrvovalno in nesebično delal za zavezniško stvar, posebno pa za zmago srbskega orožja in za osvoboditev Čehoslovakov. Da bi prišel na sled nem. škemu vohunstvu v Ameriki, je vstopil v velike jeklarne v Pittsburgu kot navaden delavec, a kmalu je zavzel mesto predsednika velike delavske organizacije in kot tak je izposloval za srbske vojske žrtve 140.000 dolarjev, za češko narodno stvar pa 250.000 dolarjev. Njegovo delo za zmago zavezniškega orožja so ocenili prezident Masaryk, francoski poslanik v Washingtonu, ameriški generalni štab in tudi naš slavni rojak Mihael Pupin. Po vojni je delal dr. Goričar štiri leta kot navaden delavec v ameriških tvornicah jekla, železa, avtomobilov, poljedelskih strojev itd.

dolter ga niso Fordova podjetja ob koncu leta 1923 poslala v Evropo in Azijo kot svojega zastopnika, pozneje je pa uspešno zastopal neko drugo veliko ameriško tvrdko v Evropi in Aziji. Zadnjih 10 let je obsegalo njegovo delovanje skoraj vse države od Nemčije do Indije. Dr. Goričar govori več tujih jezikov, tako angleški, francoski, ruski, nemški, italijanski, deloma pa tudi češkoslovaški, rumunski in španski.

Pozdravljamo skromnega moža važnega dela in velikih zaslug za naše osvobodjenje z željo, da bi znala tudi domovina tako oceniti njegovo delo, kakor ga je ocenila nam naklonjena tujina.

Vse za otroka!

Zima nastopa, zima polna pričakovanj in veselja, zima polna strahu in trpljenja. V toplih in svetlih stanovanjih sanjajo otroci o Sv. Miklavžu in Božičku, o belem snegu, sankah in smučkah. V mrzlih in temnih kletnih prostorih, v napoldrtnih barakah pa tudi sanjajo otroci o istem Sv. Miklavžu in Božičku, o toplih oblekah, čevljičkih in o toploti. Prvim se bodo sanje uresničile, Ali se bodo pa drugim sanje izpolnile, ali se bodo njihove želje uresničile? Saj so one tako skromne in je potrebno le malo postrvovalnosti, da bodo postale resnica. Kaj hočejo ti otroci?

Tople hrane, obleke in obutve! Koliko je teh otrok, katerim priti nevarnost zime z mrzom in gladom? Okoli 1500 je teh nedolžnih žrtev gospodarske in socialne krize. Veliko pa je rodbin v mestu, ki brez skrbi za svoje otroke, pričakuje zimo in premišlujejo s kakšnimi darovi bi razveselili svoje najmlajše ob prihajajočih praznikih. Ako bi vsaka taka družina žrtvovala skozi 6 mesecev po 10 Din na mesec, bi rešila bde in obupa 150 otročev, 1500 mladih življenj pred mrzom in gladom. Vzporedno s to akcijo se bo organizirala tudi preskrba onih otrok s hrano, ki dobivajo kosilo in malico le brez dan v mestnih dnevnih dečjih zavetiščih, ob nedeljah in praznikih pa ne, in pa onih, ki se jih radi pomanjkanja prostora in kredita ne more sprejeti v oskrbo v ta zavetišča.

Vse premožnejše ljubljanske rodbine se naprošajo, da sprejmejo vsaj po enega otroka na kosilo za vse ali več dni v tednu,

odnosno komur to ni mogoče pa vsaj ob nedeljah in praznikih.

Pomislite vi matere in očete, kadar pripravljate za svoje otroke obed in večerjo, kadar jih oblačite v tople obleke, kadar zakurite svoje sobe, kadar jim pripravljate igracke — takrat pomislite, da v Vaši neposredni bližini v sru mesta in periferiji živijo otroci, katerim je mrz in glad vtisnil že v zgodnji mladosti svoj neizbrisni pečat v njihova srca in duše.

Mladinski urad mestne občine (Mestni dom II. nadstropje) bo sprejemal vsak dan prijave onih, ki so pripravljali žrtvovati večmesečni prispevek po 10 Din ali sprejeti po enega otroka na kosilo za vse ali več dni v tednu, odnosno vsaj ob nedeljah in praznikih. Prijave se lahko izvrše osebno ali potom dopisnice ali pisma in naš nabiralec bo vsak mesec obiskal vse stranke, ki so podpisale, oziroma prijave lo to obvezo. Pisnični objavi je navesti točen naslov in višino mesečnega prispevka.

To akcijo bi začeli s 1. decembrom 1935.

Ob koncu zime bo urad izdal javen obračun o uporabi nabranega denarja. Očetje in matere, sosesčani! Pomislite, da za malenkostno vsoto 60 Din, ki bi jo vplačali tekom 6 mesecev oblete in obujete in prehranili 1500 najbednejših otrok, ki so Vaši sosesčani.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri

Ponedeljek, 25. novembra: Zaprt.

Torek, 26. novembra: Zaprt.

Sreda, 27. novembra: Kralj Edip, Kameniti gost. Red Sreda.

Četrtek, 28. novembra: Vesela božja pot. Premiera. Red B.

Petek, 29. novembra: Kralj Edip. Dijaska predstava. Izven. Cene od 14 Din navzdol

★

Premiera Rosseger-Hamnikove veselice

»Vesela božja pot« bo v četrtek 28. t. m. Poleg izredno ljubke in zabavne vsebine so v veseljigri odlično risani kmečki tipi. Delo ima 13 slik, ki se vrše deloma na Slemenu, deloma pa na mestu romanja.

OPERA

Začetek ob 20. uri

Ponedeljek, 25. novembra: Zaprt.

Torek, 26. novembra: Aida. Red A.

Sreda, 27. novembra: Faust. Gostuje tenorist Josip Rijavec. Izven.

Četrtek, 28. novembra: Ples v Savoyu. Red Četrtek.

★

Prihodnja premiera v operi bo v soboto 30. t. m. Wagner-Regenjev opera »Kraljiti ljubljencev«. Opera pripravljata ravatelj Polič in režiser Debevec.

Lep praznik šole na Grabnu

Ljubljana, 25. novembra.

Proslava 60-letnice šole na Grabnu je bila zelo lepa. Pred šolskim poslopjem se je že pred 9 zbrala velika množica staršev, za njimi pa so prihajale dolge vrste bivših učencev, starih gospodov in mlajših mož ter fantov. Razvil se je z godbo »Sloga« na čelu dolga sprevod, v katerem je bil tudi šolski prapor. Množice udeležencev proslave so odkorakale v trnovsko cerkev, kjer je deroval katehet g. Lavrič mašo. Vmes so peli pevci iz vrst bivših učencev na grabenski šoli. Zbranim je nato spregovoril trnovski župnik, pisatelj g. Finžgar, in prelepo očrtal misli o poslanstvu vzgoje v narodu. Baš v šoli na Grabnu so bili učenci od prvih početkov vedno deležni lepe vzgoje, kar jim je dobro služilo v življenju.

Po cerkveni slovesnosti so se množice pred cerkvijo spet vrstile v sprevod, ki se je vrnil nazaj do šole, kjer je bila v stajajočo okrašeno telovadnico svečana akademija z zanimivim spredom. Otvoril je svečanost upravitelj šole g. Ambrožič, ki je uvodoma podal zgodovino šole za trnovsko predmetje. Spočetka je našla šola prostore v Križankah, nato se je preselila v Trnovo in se pozneje k sv. Jakobu. Leta 1875, torej pred 60 leti, pa je bilo zgrajeno novo šolsko poslopje na Čojzovem grabnu, kjer šele je prišla šola do pravih prostorov. Pozneje je šlo skozi učilnice šole na Grabnu nad 30.000 učencev, izmed katerih so mnogi slavni možje, odlični javni in kulturni delavci, organizatorji ali gospodarstveniki. Grabenska šola bo tudi sedanjemu mladino vzgajala vedno v narodnem in državnem duhu in ta mladina naj nam čuva močno Jugoslavijo!

Sledila je deklaracija Peruzijeve pri-

godnice »Staremu deblu — mlademu cvetu«, nakar je g. Kačar iz Trnovskega pripel na zastavo na odru lep spominski trak, ki naj še poznim rodovom priča o tem lepem jubileju. Učenci so nato zapeli več lepih pesmi izmed katerih je najbolj ugaljala »Prelepa je trnovska fara«. Res prisrčno slavi, ki bo ostalo v spominu vsakemu udeležencu, je bilo zaključeno z lepim igrokazom g. Potočnika, v katerem so sodelujoči prikazali zgodovino Grabna.

Učiteljsko zborovanje

Sv. Lenart, 24. novembra

Nedavno je zborovalo učiteljsko pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah. Predsedoval je g. Stubeč J. Po uvodnih formalnostih se je predsednik pred vsem spomnil z lepimi besedami našega blagopokojnega kralja Aleksandra I. Zedinitelja, ki je žrtvoval svoje življenje za ljubljeno Jugoslavijo. Njegov spomin je počastilo učiteljsko stolo, kakor tudi spomin umrlega učitelja g. Vladimira Leenika, ki je preminul 7. septembra in je bil dolgoletni član našega društva.

Predsednik je podal svoje situacijsko poročilo ter med drugim označil smerice bodočega dela. Povdaril je, da je delo v šoli prvo, zunaj šole pa naj dela učiteljsko so svojih sposobnostih, kolikor mu preostaja časa. Prva briga vsakega člana naj bo učiteljska organizacija, zato delajmo za njen gospodarski uspeh. Složnost članov je prvi pogoj uspešnega dela. Priporočal je članom, da pristopajo kot zadržniki k Učiteljski tiskarni.

G. Košenina Vladimir je poročal o bano-vinski skupščini. Živahna debata je nastala, ko je omenil poročilo z bano-vinske skupščine, da se »Popolnik« skrbi na polovico. Večina je soglasna, da se »Popolnik« in »Slovenski učitelj«, kot strokovni list vsakemu učitelju neizogibno potreben, zato ne soglasa s tem sklenom. Zes opali so stališče, da bi se moral »Popolnik« še povečati, ne pa skrbiti na račun drugih izdatkov. Učiteljsko muino potrebuje v smislu moderne pedagogike vede stalno svoj list, h kateremu se zateka ob vsaki priloiki, ker bi sicer padla stroškovna izobzuba prosvetnega delavca in z njim tudi višina šole. Učiteljsko je poslalo sekojki JUU v Ljubljano resolucijo, v kateri je zahtevalo, naj ostane »Popolnik« neodnjen ter da naj se denarni preostanki od te revije uporabljajo izključno le za povečanje in izpopolnitev tega strokovnega lista. Pričakovati je, da na naslednjih skupščinah ne bo prišlo več do takih nesmiselnih sklepov.

Živahna debata se je razvila tudi pri proračunu. Vsak član bo plačal 19 Din članarine na mesec, le učiteljske poročene z učitelji bodo plačevale po 8. Din. Sprejet je bil tudi predlog, da bi učitelji pripravili plačevalni manjšo članarino, pri tem bi dobivali samo »Popolnik« brez »Učiteljskega Tovariša«. Sekcija naj zniža svoj prispevek od 2. Din na 1. Din. Centrala v Beogradu naj pa zniža od 1. Din na 0.50 Din. Prispevek za Učiteljski pevski zbor naj se sprči na majhni plač št. Sklenilo se je tudi, da bo odšel vsako zborovanje na drugi šoli. Prihodnje se bo vršilo v decembru pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah.

Kmetje sami koljejo živino

Ormož, 24. novembra.

Kdor se bežno mudi v naših krajih, bi utegnil misliti, da se našim kmetom dobro godi, ker jedo meso. Vsak dan koljejo prašiče in govedo. Izubila jih je namreč praksa, da je mnogo bolje, če sami zakoljejo živino, ter meso za cenen denar prodajo med številne svoje znance in prijatelje, kakor, pa da prodajo svojo živino mesarju, ki jo plačuje po nizki ceni. Le, to je bila suha letina za krmo, toda kljub temu je kmet zredil mnogo debelih prašičev, ki nimajo cene in ne kupcev. Goveja živina se plačuje po 3 do 3.50 Din za kg žive teže, debeli prašiči pa po 4 do 4.50 Din. Tako je s klavno živino, plemenska živina je pa še cenejša.

Nimamo pravih kupcev. Uradnikom so znižali plače, kar močno vpliva na našo prodajo. Uradnik in kmet potrebuje drug drugega. Uradnik je tisti stan, ki mu je kmet lahko prodal mleko, živino, vino, in druge pridelke. Danes vsega tega ne more, ker tudi uradnik nima denarja. Dokler pa kmet ne prodaja svojih odvisnih pridelkov, ne bo mogel plačati davkov. Kot rečeno se je v zadnjem času zelo

dobro obnesla praksa, da kmetje sami pokoljejo živino ter jo prodajo na drobno med domačini. Tako meso prodajo od 5 do 7 Din. Sami si lahko privoščijo priboljšek pri jedi, koža živine jim ostane, da jo vnov. čijo, povrh vsega pa je izkupiček doma zaklane živine večji kakor pri mesarju. Pa bi kdo mislil, da se kmetu sedaj boljše godi, kakor pa gospodu, ker ima mesa, kolikor hoče. To ni res! Vsak grizljaj mu je odveč, ker je zadolžen čez mero. Ponekod nima niti toliko denarja, da bi lahko plačal najnujnejše življenjske potrebe. Ako nima kmet niti za sol, vžgalice in petrolej, potem je pač šiška na vrhuncu. Res obupno je gospodarsko stanje naših kmetov. Upravičeno se razširja glas o protestu, ki izhaja iz krivičnega zastop. ljanja njegovih dobrin, ki jih danes nikdo ne spoštuje in ne ceni, dasi nas vse njegove dobrine vzdržujejo in žive.

Beležnica

KOLEJAR

Danes: Ponedeljek, 25. novembra: kato-

ličani: Katarina, Kolomir.

DANASJE PRIREDITVE

Kino Matica: Divji tovor.

Kino Ideal: Ljubljana trojka.

Kino Sloga: Prigode iz Wienerwalda.

Kino Union: Peter.

Kino Šiška: Gospodična — gospe.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Mr. Leustek, Resljeva cesta 1.

Behovec, Kongresni trg 12, in Nava Komotar, Vič — Tržaška cesta.

Iz Trbovelj

— Razdelitev moke. Uprava občine obveša one revne stariše, ki imajo pravico do brezplačne prehrane (kosilo ali mleko) v občinski mladinski kuhinji za nekatere svoje otroke, da se bo razdeljevala krušna moka za tekoči mesec v rudniškem skladišču poleg javne kuhinje v dnevi 26. in 27. in 28. t. m. po sledečem redu: v torek, 26. za stranke od začetne črke A do vključno črke J, v sredo, 27. za stranke od začetne črke K do vključno P, v četrtek, 28. pa za stranke od začetne črke R do vključno Z in sicer vsakokrat nepretrgoma od 8. ure do 15. ure. Na zad. mudnike se ne bo moglo ozirati. Vsakdo, kar ne prinese seboj vročo ter potrdila, na osnovi katerih prejemajo otroci brezplačno hrano. Brez potrdila se moka ne bo mogla izdati. Na vsako potrdilo (legitima. cijo) se bo dobilo okrog 9 kg krušne moke.

— Zadržanje svinjske kuge. V zadnjem času se je svinjska kuga v posameznih občinah laškega srezu močno razširila in kljub strogim oblastnim ukrepom nika. kor neče pojenjati. Mnogo so temu krivi svinjariji sami, ker ne vpoštevajo dovolj varnostnih odredb veterinarskih oblasti. Varnostni organi so dobili nalog, da naj. strožje kontrolirajo izvajanje teh odredb s strani svinjarejev v ogroženih krajih in okuženih dvorcih, da se ta nevarna živin. sica kuga čimprej zatre. Kar povzroča našemu narodnemu gospodarstvu nepre. ocenljivo škodo. Sresko načelstvo v Laškem opozarja svinjareje, da v lastnem inte. resu z vso dolednostjo izvajajo zaščitne odredbe veterinarskih oblasti, ker sicer bo oblast v slučaju, da svinjska kuga v srezu le ne bo prenehala, prisiljena odrediti še ostrejša ukrepe, da se ta kuzna bolezen končno zatre.

— Predavanje o načrtnem gospodarstvu. ki ga je imel danes dopoldne zastopnik »Zbora« g. Ture Sturm iz Ljubljane v tukajšnji gostilni Porte, je bilo slabo obi. skano. Radi slabe udeležbe ni predaval v dvorani, marveč kar v gostilniški sobi. Navzočih je bilo okrog 25 poslušalcev. ve. činoma rudarjev, ki so pa vendarle precej. šnim zanimanjem in brez vsakega mote. nja poslušali obirno predavanje, ki ga je predavatelj čital. — To je dokaz, da je naše delavstvo politično zrelo, ko mirno poslušata tega ali onega govornika, o stvari si pa potem napravi sodbo samo.

Iz Kranja

— Koncert sokolskega orkestra. Zadnji četrtlet je bil za Kranj dogodek. Čeprav je bil obiskanih nekoliko srednje, je pa program zadivil vse udeležence. Tako orkester v celoti, kot tercet in solo nastop g. direktorja Horaka, vse je ustrezalo. Orkestru se pozna, da predstavlja vilo celoto, ki je poslušna svojemu dirigentu A. Fakinu. Ing. Skopal ter ing. Gregorinčič sta rutinirana igrata, ki zmoreda z vso fino podati težje skladbe v solo izvedbi. Spremljal ju je na klavirju g. A. Fakinova. Celist g. Horak je s svojim sigurnim igranjem občinstvo naravnost fasciniral. Dodaj je še Schubertovo »Uspavanko«, za katero so mu bili poslušalci še posebno hvaležni. Program je bil prav primerno izbran, lahko razumljiv, melodiozen. Koncert je pokazal vso izvršnost orkestra, izpolnil je pa tudi praznino, ki zeva v našem koncertnem življenju. Takih koncertov si še želimo.

Radioprogram

Sreda, 27. novembra.

12.00: Pevski zbori iz raznih dežel (gospo. — 12.45: Vremenska napoved, poročila. — 13.00: Napoved časa, objava sporeda, obvestila. — 13.15: Citre in mandoline (plošče). — 14.00: Vremenski poročila, borzni tečaj. — 15.00: Otroška ura: Požgančkov oča govore (g. Mirko Kunčič). 18.20: Iz burkastege življenja lutke Storka. 8. etika: Storkček služi za psa čuvaja (člani rad. dramske druž.). — 18.40: Po severno-afriških lukah (gđc. Naša Slavčeva). — 19.00: Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda, obvestila. — 19.30: Nac. ura: Nove tendence v literaturi (Branimir Livadić). — iz Zagreba. — 20.00: Prenos iz opernega gledališča v Ljubljani: Gounod »Faust«. V L. odmoru: Glasbeno predavanje (g. Metja Bravničar). v II. odmoru: Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda.

MARIJ SKALAN

ROMAN Sida Silanova

Ko sem bil star sedemnajst let in že fant, sem opazil neke noči, kako sta se vrnila oče in brat od nekdaj vsa zbegana, nekaj skrivnostno šepetala in pobežala čudne reči. Matere tisto noč ni bilo doma. Ostala je pri svoji teti v sosedni vasi, kamor je bila odšla že zjutraj na obisk. Teden dni po tisti noči, ali pa je bilo morda še pozneje, so pa prišli pandurji, zgrabili moške očeta, da sta ga ubila, izropala in potem mrtvega vrgla v prepad, ali na skrivaj pokopala. Ker sem ju videl tiste noči, kako sta bila upehana in zbegana, sem bil trdno prepričan, da sta res storila strašni zločin.

Kako mi je bilo takrat, ne morem opisati. Mislim sem, da znorim, ali pa sem zares norel. Ko so me poklicali na sodnijo in me izpraševali, če sta bila oče in brat tisto noč doma ali ne, sem bil tako zlomljen, da skoraj govoriti nisem mogel. Vendar sem pričal za njiju. Pozneje, po več tednih ali mesecih je bila razprava, peč kajne so in opoziciji, kar za očitanj

jima zločin ni bilo dokazov. Izpustili so ju in sta se vrnila domov, toda vsa naša rodbina je bila od takrat izločena iz vse človeške družbe. Nihče ni več govoril ne z očetom ne z materjo in ne z nama. Mater je vse to tako potrla, da je legla in ni več vstala. Ker tudi oče ni več našel zaslужka, je prodal bajto, ki si jo je nekaj let prej postavil, ter se z menoj in bratom odpravil na dolgo pot v Pliberk, kjer pa tudi nismo ostali dolgo.

Presehlji smo se v Hrušnici, kjer je oče čez leto kupil ob Hrušnici samotno, precej veliko, a zanemarjeno žago in nekaj gozda ter pričel sekati, žagati in trgovati.

Kupčija je uspevala zelo dobro. Žaga je pela včasih noč in dan in počasi se je podjetje širilo in večalo. Vsako leto je nakupil oče več gozda, povečeval žago in gradil nova poslopja. Živel bi bil torej lahko udobno in brez skrbi, kakor je moj brat Simon, a nekaj me je neprenehoma peklo in zbadalo, da nisem mogel ne spati ne bedeti. Vse noči sem videl pred seboj oblitega mrliča, ki je, da si mrtev, odpiral usta in kričal:

»Umorila sta me tvoj oče in tvoj brat. Reši me!»

Od teh strašnih sanj sem postal več zlomljen in zbezan in nisem mogel več

vzdržati. Zato sem stopil k očetu in bratu ter jima dejal:

Sodišče vaju je oprostilo, toda jaz vem, da sta kriva. Zato nočem, da bi padla nedolžna kri tudi na mene. Izplačajta mi moj delež, da odidem po svetu in najdem mir med tujimi ljudmi.

Tedaj sta pa kakor pobesnela planila name in me pretelepa. Potem sta me zaprila v temno klet, kjer sem prebil več tednov, morda tudi mesecev, saj sam ne vem. Jed mi je metal brat skozi majhno lino, sicer se pa ni brigal za me in je bil za vse moje prošnje in krike gluhi. V tisti strašni keči sem popolnoma propadel in dasi še tako mlad, sem skoraj popolnoma osivel. Čutil sem tudi, da se mi razum meglji in obhajala me je strašna groza pred samotno smrtjo.

Z nadčloveškimi napori sem izpodkopal vrata, dokler se naposled niso vdala. Ko je bil izhod prost, sem pobegnil ven in divjal nekaj dni okoli kranjskega norec. Ogibal sem se ljudi v strahu, da bi me izdali bratu in očetu in bi me spet vrgla v klet. Naposled sem se pa le otuščal in potkal pri župniku. Povedal sem mu vse, a namesto da bi mi pomagal, se je smejal. Šele pozneje sem izvedel, da mu je oče že prej povedal, da sem znoril, pobegnil in ne vem kaj počnem. Verjel je seveda njemu, ne meni. Tisti obisk pri župniku me je zato spravil v novo, še večjo nesrečo. Župnik je po kuharici nokalnar orožnike, ki so me prišli zvežati, odneli domov in nato v blaznico. Zaman sem jim zatrjeval, da nisem

DNEVNE VESTI

Kralj Peter II. pokrovitelj Jugoslovanske pevke zvez. Nj. Vis. knez namestnik Pavle je ustrejel želji Jugoslovanske pevke zvez, da prevzame pokroviteljstvo nad njo. Nj. Vis. kralj Peter II. — Šestanec šef generalstaba Malo antante. Včeraj jutraj je prisel v Beograd načelnik češkoslovaške generalnega štaba. Spremlja ga vojsni general oficirjev. Načelnik generalstaba držav Male antante so imeli včeraj v našem generalnem štabu običajno vsakoletno konferenco. Šef rumunskega generalnega štaba je prisel v Beograd že v soboto.

Kako naj se plačajo kmečki dolгови. Včeraj je bil v Sarajevu kongres srbskih zemljoradniških združenj, na katerem je bila sprejeta resolucija, ki govori o ureditvi vprašanja kmečkih dolgov. Država ne bi plačala eno četrtino kmečkih dolgov, eno četrtino naj bi upniki odpisali, polovico bi pa plačali kmetje sami. Pač pa zahtevajo zadruge naj jim kmetje plačajo ves dolg, češ da delajo za kmetje samo s kmečkim denarjem.

KINO SLOGA
Ljubljanski Dvor Telefon 2730
Danes ob 16., 19.15, 21.15 uri
Slager opereta
Prigodbe iz "Wienerwald"
Petje in vesel dunajski humor!
Magda Schneider, Wolf Albach Retty

Kako skrbimo za ceste. Izmed slovenskih držav je najmodernejša češkoslovaška in to se pozna tudi v njeni skrbni za dobre ceste. Češkoslovaška da za ceste na leto okrog 550.000.000 Din ali v našem denarju blizu ene milijarde, dočim gre v Jugoslaviji za ceste na leto samo 0.9 odstotka državnega proračuna ali 92 milijonov Din. Če prispeva vsaka banovina povprečno po 20.000.000 Din za ceste, porabimo 270.000.000 ali eno tretjino zneska, ki bi bil potreben, če bi hoteli imeti dobre ceste. Če bi se primerjali s češkoslovaško, ki je po površini pokrivena s cestami, ki jih je po površini pokrivila manjša od Jugoslavije, bi bili morali porabiti za ceste vsaj eno milijardo na leto.

Meštrovič razstavlja v Grazu. Po uspehih razstavah v Monakovem in na Dunaju bo Meštrovič razstavljal svoja dela tudi v Grazu, kjer bo otvoritev razstave v četrtek. Za razstavo, našega največjega umetnika v Grazu veliko zanimanja, zlasti med umetniškimi krogi.

Sejem za kuhinjo in Ljubljani bo 27. januarja 1936 v prostorih velesejma v Ljubljani. Lovsko - prodajna organizacija »Divja koža«, ki priredila ta sejem oziroma dražbo, ima direktno zveze z inozemskimi oddelci, ki plačujejo za blago svetovne cene. Zato opozarjamo vse lovce, naj svoj letošnji lovski plen oddajo v prodajo samo svoji prodajni organizaciji, ne pa raznim prekupovalcem. Pri tem naj imajo na umu, da je samo v složenosti in medsebojni podpori moč in lastni dobiček. Najno je potrebno, da se kake dobro in pravilno posameznik. Ne sušite jih na peči, ampak na zrak! Kožo se mora dobro očistiti in napeti. Dobro pripravljena koža je vredna skoraj enkrat toliko kot suha, posušena iste kvalitete. Kožo pošiljajte na naslov: »Divja koža« Ljubljana - velesejem.

Zvočni kino Ideal
Danes ob 4., 7. in 9.15
Premiera
WALLACE BEERY
in
RICARDO CORTEZ
v filmu ljubezni in uspeha
Ljubavna trojka
Ljubezni atletski do nežne plesalke.
Vstopnina 4.50, 6.50 in 10 Din

Obrotniški praznik. Društvo jugoslovenskih obrtnikov bo tudi letos proslavilo obrtniški praznik 1. decembra ter bo v ta namen Osrednje društvo DJO razposlalo vsem svojim podružnicam pravočasno enotno poslanico, katere lo prečitana članstvu-obrotništvu na dan proslave 1. decembra. Podružnice naj takoj vse potrebno ukredujejo, da bodo proslave čim boljše in obrtništvu dostojno uspele.

Konkurzi in prisilne poravnave. Društvo industrijcev in veletrgovcev v Ljubljani objavlja za čas od 1. do 10. t. m. sledečo statistiko (številke v oklepaju se nanašajo na isto dobo lanskega leta): Otvorjeni konkurzi v dravski banovini 1 (1), v savski 2 (1), v primorski — (2), v dunavski — (1). Beograd, Zemun, Pančevo 1 (1). Razglašene prisilne poravnave izven konkurza. V dravski banovini 2, v savski 3 (1), v drinski 1 (1), v dunavski — (1), v moravski — (2), Beograd, Zemun Pančevo — (2). Končana konkurzna postopanja v dravski banovini 1 (2), v savski 1 (1), v vrbaski — (1), v primorski 2 (1), v drinski — (1), v zetski — (2), v dunavski 2 (2), v vardarski 2 (2), Beograd, Zemun, Pančevo 1. Potrjene prisilne poravnave v dravski banovini — (5), v savski 1 (2), v primorski — (3), v drinski 1, Beograd, Zemun, Pančevo 1.

Zagreb dobi prvo pilotko. Tudi zagrebški Aeroklub ima pilotsko šolo, iz katere so prišli prvi piloti. Med njimi je tudi učenica Katarina Matanović, ki bo polagala praktični izpit čez dva tedna. Med kandidati, ki so s prav dobrim uspehom napravili izpit, je tudi Ivan Vebler.

Vse čitatelje opozarjamo na današnji oglas hotel Stara pošta.

Izprememba rodbinskega imena. Banka uprava dravske banovine je dovolila dr. Maksu Morcu pristojnemu v občino Sv. Peter pod Sv. Gorami izpremembo imena Moric v Adrian.

Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo hladno, spremenljivo vreme. Včeraj je deževalo v Ljubljani in v Beogradu. Najvišja temperatura je znašala v Sarajevu 13, v Beogradu in Skoplju 9, v Zagrebu 5, v Rogški Slatini 4, v Ljubljani 3,8, v Mariboru 3. Daj je kazal barometer v Ljubljani 764.5, temperatura je znašala 1.8.

S sekro mu je presekali prsni koš. V vasi Gradnice blizu Samobora je Josip Runtas s sekro presekali prsni koš Franju Sokolovcu, ki je kmalu izdihnil. Runtas se izgovarja, da je ubil Sokoloviča, ker mu je večkrat zagrozil, da ga bo on ubil. Do prepira med njima je prišlo zato, ker je hotel Sokolovič zgraditi stajo tik ob posestvu Runtasove izloženke, s katero se je hotel Runtas v kratkem poročiti. Pretirana navezanost kmeta na zemljo je torej zahtevala novo žrtvico.

Samomor Slovence v Zagrebu. V Zagrebu se je zasužil s otcovo kislimo pekovski pomočnik Anton Kregar, star 28 let. Vse kaže, da je šel v smrt zaradi nesrečne ljubezni. Policija je uveljavila kmetstvo, da dožene vzrok njegovega samomora. Kregar bo pokopan jutri popoldne na zagrebškemu pokopališču.

Nesreča. Gostilničar in mesarski mojster Alojzij Mazar iz Zidanega mosta se je vračal s svojim pomočnikom na kolese iz Radeč proti domu. Med potjo pripeljal naproti voznik, konji so se splašili in podrli oba kolešarja. Dočim je ostal pomočnik nepoškodovan, je Mazar dobično trunje poškodbe in si zlomil levo nogo. Prepeljali so ga v bolnico.

Iz Ljubljane
—lj Stavka na univerzi. Zaradi nove uredbe tehniških fakultet so slišatelj: tehnične fakultete že pred tremi dnevi v znak protesta začeli stavkati. Včeraj bi morala biti stavka zaključena, a sročilo se na univerzi sestali zastopniki vseh fakultet in slenjeno je bilo, da v znak solidarnosti s tehnički danes prično stavkati oziroma izostanejo od predavanj vsi akademiki. Na univerzi je bilo sicer dav precej akademikov, toda k predavanjem ni bilo nikogar. V splošnem je pa vladal povod miru in red. V zvezi s sročnim zborovanjem so zastopniki strokovnih društev ljubljanske univerze sprejeli resolucijo, v kateri ugotavljajo, da nove uredbe o tehniških fakultetah škodujejo strokovni in socialni izobrazbi tehnikov.

Bil bi že čas, da se tudi Vi preprčate o dobri kvaliteti danskega; moškega in otročjega perila. Rokavice, nogavice in neverjetno nizkih cenah pri M. Pirnat, sv. Petra cesta 22 in Poljanska cesta 1 (Peglezen).

KINO UNION
Telefon 22-21
Danes ob 16., 19.15 in 21.15
žalito zadnjici
najbolje obiskani film sezone
PETER
Njegov uspeh: Franciska Gaal
Najnovjši Foxov tednik: Abesinija.
PREPRODAJA VSTOPNIC
od 11—12.30 in od 15. ure dalje.

lj Huda bolezen se širi med meščani. Že včeraj so govorili samo o Miklavžu. Navadno so naše ulice ob nedeljah prazne, včeraj so pa bile nenavadno živahne, ker so si meščani morali ogledati vse rdeče izložbe. Hodeč nočeš so se potroščili tudi odrasli. Vsi so bili silno veseli že zaradi tega, da so lahko občudovali dražbo razstavljenega blaga. Ljudje so pač zadovoljni s malim. Čeprav vemo, kako silno vpliva na meščane miklavževska sezona, vendar bi jim človek ne pripisal tega, kar so počeli smolci v Stritarjevi ul. in Pred škofijo. Podaniki nebes in pekla so tam delili — menda za reklamo — balončke in slaščice, prav za prav so jih metali na ulice. Meščani so se tako tregali za te dobrote, kakor da dežujejo na cesto zlatniki. Množica je bila tako velika, da je bil resno ogrožen promet. Red je zadrževala cela desetnica stražnikov. Vršile je bil nepovinen. »Sodelovalci« so v častnem številu odšli, da nedejdnina mladina ni prišla na svoj račun. V hudi bitki z dežniki so pokali balončke kakor petarde. Nekatere prizadete dame so se celo pritoževale stražnikom. Na oknu trgovske hiše je pa manipuliral prejšere z žarometom. Svetli je ljudem v oči, kar se mu je najbrž želelo zelo duhovito. Glavno je, da so ljudje zadovoljni; ceveda bi Miklavž najbrž rad vlekel obresti od tega, da tako nepovsno občutje ljudi, česar pa mu ne smemo steti v zlo.

Nogavice m rokavice, vseh vrst damske, moške in otroške, ima trpežne in veliko izbire tvrdka Miloš Karčnikovič Sleri trg 8.

lj Gradbeno gibanje v preteklem tednu. Zaradi slabega vremena so gradbena dela v mestu nekoliko zaostala, vendar se niso ustavila. V soboto so spravili na streho enonadstropno vilo v Strlejški ulici. Na Brnjčevovi cesti je tudi ona hiša dosegla vrh, druga je zgrajena do tretjega nadstropja, dočim je vogalna šele dve nadstropji visoka. Hitreje napreduje seveda gradnja hiše na Miklošičevi cesti (Vzajemne zavarovalnice). Ob cesti je stavba že dosegla vrh. Graje v ogrođenem sistemu, zato delo hitreje napreduje.

PRIDE
Madeleine Carrol
in
CONRADT VEIDT v vefilmu
Bila sem špijonka
po resničnih doživljajih.

lj Ustanovitev gospodarske — kulturnega društva na Viču. V soboto je bil v Jeločnikovi gostilni v Rožni dolini ustanovni občni zbor Gospodarskega in kulturnega društva za Vič in okolico. Zborovanju je predsedoval predsednik pripravljalnega odbora g. Anton Kovčič, med drugimi je bil navzoč tudi narodni poslanec g. Riko Fux. Pri volitvah je bil za predsednika izvoljen g. Kovčič, za podpredsednika Stanko Knez, II. podpredsednik Anton Zigon, odborniki pa: Andrej Ražem, Jože Petrič, Oskar Schiller, Polde Miča, Filip Bizjak, Ferdo Kolok, Mirko Zaletel, Milko Skrap, dr. Emil Stare, in namestniki: Adolf Svaroman, Karol Bizjak, Viktor Justin, Ludvik Puh, v nadzorni odbor pa Pavloslav Rebek, Viktor Jeločnik in Imz. Aleksander Skubeč.

lj Arhiv mesta Ljubljane. Znano je, da je za zgodovino vsake institucije, zlasti tako važne kakor je mesto, velikega pomena, ako ima pravilno urejen arhiv. Ljubljana ima zelo važne listine iz 14. stoletja in iz naslednjih stoletij. Naši zgodovinarji so črpali iz tega vira za svoje spise. Najbolje so ga poznali in izkoristili Dimitz, Verhovšek, Vrhovnik, Komatar. Bitina škoda je bila, da je bil do nedavne arhiv v tako slabih prostorih, da bi bila nevarnost, da se bodo dragoceni zgodovinski dokumenti popolnoma uničili. Prvi mestni arhivar, ki je vzel svoje delo resno, je bil poljski pesnik Anton Askerč, ki je po cele dneve prečepel v vlažnih rotopih prostorih pod gradom in po svoje dobro uredil mestni arhiv. Za njim je bil arhiv Oton Zupančič, za Zupančičem V. Fabjančič. Potem je bil vodja mestnega arhiva pokojni Ljubo Slanovec. Ker so med tem arhiv večkrat selili iz ene sobe v drugo, je marsikaj prišlo v nered. Zato je storil predsednik kulturnega odbora veliko kulturno delo, ko je dal 19. t. m. na log, da se arhiv čim prej preseli v prostore Mestnega muzeja v Auerspergovih palači. Kakor hitro bodo preurejene potrebne police in omare, bo dobil mestni arhiv lepe svetle in dostojne prostore, da bo lahko vsakdo mirno v njem študiral. Mesto bo lahko s ponosom pokazalo vsakemu tujcu, ki se bo zanimal za naš arhiv, svoj bogati in strokovno urejeni arhiv. Svojo strokovno pomoč pri urejanju so obljubili gg. univ. prof. Málko Kos, muzejski direktor dr. Mal in dr. Zwitter.

lj Josip Pavčič: Mali pianist, II. zvez. Znamo klavirski pedagog Josip Pavčič je izdal v založbi Glasbene Matice ljubljanske II. zvezek Malega pianista, ki prinaša 17 znanih slovenskih narodnih pesmic v najlažji prireditvi za klavir. Zbirka bo izvirno služila tudi našim malčkom prve mesoce klavirskega pouka ter jim brez dvoma vcepila mnogo veselja do klavirske igre. Izdaja je okusna, kraji jo mnogo videti, ki jih je napisal ing. arh. Oton Gaspari. Cena II. kakor tudi I. zvezku, ki je izšel v jeseni je 20 Din. Dobi se v Matični knjigarni in drugih knjigarnah.

lj Predprodaja vstopnic za novinarski koncert bo od danes dalje o knjigarni Glasbene Matice na Kongressnem trgu. Ravno tam se prodajajo tudi vstopnice za prvi javni Radio-koncert, ki bo drevi, 25. t. m. v dvorani Trgovskega doma.

Po zaslugi prve modne revije bo Ljubljana ostel naš prvi modni center. Ne pozabite posetiti modno revijo v Trgovskem domu od 30. t. m. do 4. decembra, vselej ob 4. popoldne in pol 9. zvečer. Po deželski krojači in krojačice, izpopolnite svoje modne novosti.

lj Akademski sekcija Jugoslovansko-školskovaške lige v Ljubljani bo imela svoj redni občni zbor danes, 25. t. m. ob 18. uri v prostorih J.C. lige v Kazini. Spored običajen.

lj Predavanje SPD.: Prihodnje predavanje Slovenskega planinskega društva bo v torek, dne 3. decembra t.l. ob 20. uri v dvorani Delavske Zbornice. Predaval bo g. Ferd. Krobath iz Beljaka o avstrijski planinski ekspediciji v Kavkaz ter bo pokazal preko 100 krasnih posnetkov iz Kavkaza. Nadalnja obvestila sledijo.

lj »Bila sem volhunka« film po resničnih doživljajih slavne sestre Marthe Me Kenne, ki je igrala v Belgiji med vojno važno vlogo in je postala legendarna oseba, pred katero so se klanjali vsi moški. Ta film je prava epopeja poštvalnosti in ljubezni do domovine. Glavno vlogo igra Conrad Veidt, vlogo Me Kenne pa ljubka Madeleine Carroll.

lj Z.K.D. bo prihodnje predvajala film »Volga v plamenih« na kar že danes opozarjamo.

te sklepe, sicer se bo proti kršiteljem disciplinarno postopalo.

lj V celjski bolnici je umrl 53-letni preužitkar Ivan Skok iz Loke pri St. Juriju ob Taboru.

lj Nedelja brez nogometa. Včeraj ni bilo v Celju nobene nogometne tekme, kar je za Celje prava redkost. Ves dan je vladalo hladno in vlažno zimsko vreme.

Iz Višnje gore
— Krajeboj na debelo. Nekdaj so kradli samo najslabši propadli ljudje, danes pa kaže, da se je ta nečedna obrt razpasla tudi po deželi. Če greš malo naokrog, boš skoro povsod čul podobne besede: »Bi že še bilo, ko bi bili ljudje nekoliko bolj pošteni! Vse morajo imeti pod ključem, pa še ni varno. Krajeboj celo drva in nastiljo, kar bi si vendar vsak lahko doma preskrbel, če bi imel vsaj nekoliko dobre volje! In kdo to dela? Ne morda tuji in brezposelni zlikovci, temveč domačini, vaščani. Večkrat ljudje poznajo take pičle, dokazali jim pa vendar ne morejo, ker so zelo previdni. Čudno se namreč ljudem zdi, da nekateri kar naprej vozijo gnoj na nleve, dači niso nikoli napravljali nastilja, pečejo vsak leden po večkrat kruh, ne da bi pripeljali kdaj drv iz gozda, nikoli jim ne zmanjka sene, dači nimajo bogve koliko travnikov, rede pa skoro več živine kot kdo drugi v vasi... Zmisliti se je, kako potoči kar z vozom pripeljal k Jančarju v Dedni dol pri Višnji gori, nabral pol voza kornice, ki se je v stozih našila v kornice, ostalo polovico voza pa je izpolnil s krompirjem, po katerega je šel kar v blaz... in lepo mirno odpeljal. Ničve ga ni videl, ničve slišal, samo njeveji sledovi so bili zlovrsti še vidni. Nekdo drugi pa se ni zadovoljil samo s tem, da bi si nabral samo za svojo potrebo, temveč je hotel pri tem tudi zaslužiti. Zato potoči je naložil tuta dva zlatnjaka zozad na lih je odpeljal v Ljubljano. Lastnik je takoj opazil tatvino in in prijavil oziromnikom. Ti so šli v vas in ugotovili, da je oštel neki posestnik s korniki v Ljubljano. Hitro so mu s korniki šli in ga dobili, ko je drva ravno pridel. Lastnik je moral plačati 12 ml. den. sodbe v Višnji gori in se na oproščilo vsako kornik.

lj Sneg na Polževem. V petek in soboto je zapadalo na Polževem že precej snega, ki pa se ne bo obdržal, ker je nestopilo zopet toplejša vreme.

lj Umrl je. V starosti 86 let je umrl v Dednem domu pri Višnji gori Tančkov oče. Mož je bil krenka dolančica, ena eden naših starih iz višnjevoške občine. Nj. bil nikoli bolan, le prvi konec mu je odšel od vida. Naj mu bo lahka zemlja!

Iz Maribora
— Nacionalnim organizacijam! V proslavo državnega praznika bo priredilo Sokolsko društvo Maribor Matica v Narodnem gledališču 30. t. m. ob 20. uri slavnostno akademijo z bogatimi in pestrim sporedom. Vljudo vabimo vse mariborske organizacije naj pozovejo svoje članstvo, da se udeležijo akademije v čim večjem številu. Na državni praznik 1. decembra pa bo Sokolsko društvo Maribor Matica popoldne ob 15. uri akademijo ponovilo, na kar opozarjamo vsa okoliška sokolska društva, sokolsko mladino in vse Sokolu naklonjeno občinstvo.

lj Bogato založen mariborski trg. Sobotni trg je bil zelo bogato založen. Kmetije so pripeljali na trg 22 voz krompirja, hruške in zeljnatih glav, 10 vozov zelencov, hrušk in grozdja ter mnogo razne zelenjave. Slaničnari so pripeljali 47 vozov solanine in slanične. Cene so bile v deželi: krompirju 0.75-1, kleslemu zelju 3.-, bučem 1.2 za kg, česnu 5-6, hrenu 4-5, zeljnatim glavam 1-3, kerkfili 2-4; piščanci 10-15 za par, kokoši 20-35, gosi 28-40, mramri 28-60, domači zajci 5-30, divji zajci 18-20 in fazani 18-24 za komad.

lj Kaj vse vino stori. V noči na nedeljo so izživeli pretepači v neki gostilni na Polževju povzročili krvav pretep. Razbili so vse stole, mize, kavarice, ataklenice in šipe, tako, da je soba namah bila izpremenjena v pravcato podljo. Sredi vika in krika sta obležala na krvavem bojišču 40-letni gostilničar in 30-letni pomočnik.

MALI OGLASI
beseda 0.50 para, davek Din 3.—, beseda 1 Din, davek 3 Din, preklic!
Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

POUK
Beseda 50 par. davek 3. Din
Najmanjši znesek 8 Din
Za pouk v FRANCOŠČINI! Iščem damo, ki bi mlado gospodično potom konverzacije izpopolnjevala v tem jeziku. Ponudbe na upravo Slov. Naroda do »francoščina«.

RAZNO
Beseda 50 par. davek 3. Din
Najmanjši znesek 8 Din
KAVARNA STRITAR vsak večer koncert, salonski orkester, pevačice. 78/L

STAROVANJA
Beseda 50 par. davek 3. Din
Najmanjši znesek 8 Din
STAROVANJE. Zg. Šiška (Triglav) dvosobno, 400 Din. Kolezija, enosobno, 230 Din. Dol. cesta, enosobno, 250 Din. Vse vodovod. električna. oddam za december. Pojasnila Dol. cesta 12. Tudi velike prostore za vinsko klet itd. oddam. 3274

ELITNI KINO MATICA
TELEFON 21-24
Danes ob 4., 7% in 9% uri premiera prekrasnega filma
DIVJI TOVOR
Film, kakršnega Ljubljana še ni videla. Največja svojevrstna senzacija sezone
PREMIERENI KINO

te sklepe, sicer se bo proti kršiteljem disciplinarno postopalo.

lj V celjski bolnici je umrl 53-letni preužitkar Ivan Skok iz Loke pri St. Juriju ob Taboru.

lj Nedelja brez nogometa. Včeraj ni bilo v Celju nobene nogometne tekme, kar je za Celje prava redkost. Ves dan je vladalo hladno in vlažno zimsko vreme.

Iz Višnje gore
— Krajeboj na debelo. Nekdaj so kradli samo najslabši propadli ljudje, danes pa kaže, da se je ta nečedna obrt razpasla tudi po deželi. Če greš malo naokrog, boš skoro povsod čul podobne besede: »Bi že še bilo, ko bi bili ljudje nekoliko bolj pošteni! Vse morajo imeti pod ključem, pa še ni varno. Krajeboj celo drva in nastiljo, kar bi si vendar vsak lahko doma preskrbel, če bi imel vsaj nekoliko dobre volje! In kdo to dela? Ne morda tuji in brezposelni zlikovci, temveč domačini, vaščani. Večkrat ljudje poznajo take pičle, dokazali jim pa vendar ne morejo, ker so zelo previdni. Čudno se namreč ljudem zdi, da nekateri kar naprej vozijo gnoj na nleve, dači niso nikoli napravljali nastilja, pečejo vsak leden po večkrat kruh, ne da bi pripeljali kdaj drv iz gozda, nikoli jim ne zmanjka sene, dači nimajo bogve koliko travnikov, rede pa skoro več živine kot kdo drugi v vasi... Zmisliti se je, kako potoči kar z vozom pripeljal k Jančarju v Dedni dol pri Višnji gori, nabral pol voza kornice, ki se je v stozih našila v kornice, ostalo polovico voza pa je izpolnil s krompirjem, po katerega je šel kar v blaz... in lepo mirno odpeljal. Ničve ga ni videl, ničve slišal, samo njeveji sledovi so bili zlovrsti še vidni. Nekdo drugi pa se ni zadovoljil samo s tem, da bi si nabral samo za svojo potrebo, temveč je hotel pri tem tudi zaslužiti. Zato potoči je naložil tuta dva zlatnjaka zozad na lih je odpeljal v Ljubljano. Lastnik je takoj opazil tatvino in in prijavil oziromnikom. Ti so šli v vas in ugotovili, da je oštel neki posestnik s korniki v Ljubljano. Hitro so mu s korniki šli in ga dobili, ko je drva ravno pridel. Lastnik je moral plačati 12 ml. den. sodbe v Višnji gori in se na oproščilo vsako kornik.

lj Sneg na Polževem. V petek in soboto je zapadalo na Polževem že precej snega, ki pa se ne bo obdržal, ker je nestopilo zopet toplejša vreme.

lj Umrl je. V starosti 86 let je umrl v Dednem domu pri Višnji gori Tančkov oče. Mož je bil krenka dolančica, ena eden naših starih iz višnjevoške občine. Nj. bil nikoli bolan, le prvi konec mu je odšel od vida. Naj mu bo lahka zemlja!

Iz Maribora
— Nacionalnim organizacijam! V proslavo državnega praznika bo priredilo Sokolsko društvo Maribor Matica v Narodnem gledališču 30. t. m. ob 20. uri slavnostno akademijo z bogatimi in pestrim sporedom. Vljudo vabimo vse mariborske organizacije naj pozovejo svoje članstvo, da se udeležijo akademije v čim večjem številu. Na državni praznik 1. decembra pa bo Sokolsko društvo Maribor Matica popoldne ob 15. uri akademijo ponovilo, na kar opozarjamo vsa okoliška sokolska društva, sokolsko mladino in vse Sokolu naklonjeno občinstvo.

lj Bogato založen mariborski trg. Sobotni trg je bil zelo bogato založen. Kmetije so pripeljali na trg 22 voz krompirja, hruške in zeljnatih glav, 10 vozov zelencov, hrušk in grozdja ter mnogo razne zelenjave. Slaničnari so pripeljali 47 vozov solanine in slanične. Cene so bile v deželi: krompirju 0.75-1, kleslemu zelju 3.-, bučem 1.2 za kg, česnu 5-6, hrenu 4-5, zeljnatim glavam 1-3, kerkfili 2-4; piščanci 10-15 za par, kokoši 20-35, gosi 28-40, mramri 28-60, domači zajci 5-30, divji zajci 18-20 in fazani 18-24 za komad.

lj Kaj vse vino stori. V noči na nedeljo so izživeli pretepači v neki gostilni na Polževju povzročili krvav pretep. Razbili so vse stole, mize, kavarice, ataklenice in šipe, tako, da je soba namah bila izpremenjena v pravcato podljo. Sredi vika in krika sta obležala na krvavem bojišču 40-letni gostilničar in 30-letni pomočnik.

MALI OGLASI
beseda 0.50 para, davek Din 3.—, beseda 1 Din, davek 3 Din, preklic!
Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

POUK
Beseda 50 par. davek 3. Din
Najmanjši znesek 8 Din
Za pouk v FRANCOŠČINI! Iščem damo, ki bi mlado gospodično potom konverzacije izpopolnjevala v tem jeziku. Ponudbe na upravo Slov. Naroda do »francoščina«.

RAZNO
Beseda 50 par. davek 3. Din
Najmanjši znesek 8 Din
KAVARNA STRITAR vsak večer koncert, salonski orkester, pevačice. 78/L

STAROVANJA
Beseda 50 par. davek 3. Din
Najmanjši znesek 8 Din
STAROVANJE. Zg. Šiška (Triglav) dvosobno, 400 Din. Kolezija, enosobno, 230 Din. Dol. cesta, enosobno, 250 Din. Vse vodovod. električna. oddam za december. Pojasnila Dol. cesta 12. Tudi velike prostore za vinsko klet itd. oddam. 3274

nifer Anton Pavčič s prebodomim hrbotom in pljučami ter delavec Karl Knezar s popolnoma razrezano glavo. Poškodovanca so reševali prepeljali v bolnico, prepeče pa so orožniki uklenili in odpeljali v zapore.

lj Popadaj pes. V soboto zvečer je imel delavec Anton Ubeleja iz Krčevine opravke v Cvetlični ulici. Ko je stopil na dvorišče, se je zakadil vanj popadaj pes in ga ugriznil v levo nogo pod koleno tako močno, da je Ubeleja moral iskati zdravniško pomoč. Tepti pa tudi precej škodo na hlačah, ki mu jih je pes razgrizal.

lj Obteka, perilo... Včeraj je nekdo ukradel podjetniku »Jugoelektre« v Cankarjevi ulici iz nezaklenjene sobe 2000 dinarjev vredno novo obleko in zimsko suknjo. Bančnemu slugi Francu Horvatu v Gosposki ulici pa je neznan storilec odnesel za 500 dinarjev perila.

lj Medtem ko se je bril je nekdo odpeljal kovaču državnih železnice Simonu Muršcu iz Valvazorjeve ulice ročni vozček, na katerem je bilo 50 kilogramov moke. Muršcu je stavlino oškodovan za preko 500 dinarjev.

lj Ukradena nogavica z denarjem. Ko je včeraj d.poldne prodajala zasebnica Antonija Megličeva s Pobrežja na trgu jajca, ji je neznanec neopaženo izurčil eno nogavico, v kateri je bilo za 100 dinarjev drobiža. Megličeva je tatvino prijavila policiji.

Iz Novega mesta
— Z novomeškega sodišča. Posle drž. tožila pri okrožnem sodišču je prevzel s. o. s. g. Gustav Barle, dosednji drž. to. žilec g. dr. Davorin Rus pa je bil na la. stno prošnjo premeščen v Celje. Pred odhodom v Celje so mu priredili njegovi prijatelji odhodnico v hotelu »Metropole«. Z bolniškega dopusta se je vrnil, okrevan po težki bolezni s. o. s. g. Božidar Romih. Sodniški izpit sta napravila sodna prakt. kanta gg. Bruno Inkret in Stanko Modic. Čestitamo!

lj Tečaj za smučarsko gimnastiko je otvoril SK. Elan za dame in gospode. Tečaj se vrši pod vodstvom prof. g. Marjana Dobovška vsak ponedeljek in četrtek ob 20. uri v gimnazijski telovadnici, kjer se dobe vse potrebne informacije. Tečaj za dame prične 25. t. m.

lj Leseni most čez Temenico v Prečni. bo temeljito popravljen te dni srezki cestni odbor. Most je precej obtežen in v slabem stanju. Proračun za popravo znaša nad 20.000 Din.

lj Olepševalno-tujsko prometno društvo civilizno? Na pobudo župana g. J. Pau. čiča se je vršil 10. t. m. na magistratu sestanek, katerega so se udeležili nekateri stari delavci v društvu. Sklenjeno je bilo, da se v najkrajšem času skliče občni zbor in da se društveno delovanje vsestransko obnovi in razmahne. Upamo, da bo bodoče delo imelo lepe uspehe v korist vsaj novomeški javnosti.

lj S kamnom po glavi. S Trške gore se je vračal v četrtek zvečer na svoj dom v Češnjico 19 letni pos. sin Saje Janez. Na potu sta fanta iznenada napadla dva po. nočnjaka in ga po. olkila s kamni. Saje, ki ima občutno poškodovano lobjano, se je moral začeti v bolniško oskrbo v bolnico Usmiljenih bratov.

Vsako leto največji družabni dogodek

Kratek pregled novinarskih koncertov, ki jih je bilo že 14

Ljubljana, 25. novembra. Če nočete priznati našim novinarjem drugega, jim morate vsaj to, da orjejo le-dino na družabnem poprišču že 14 let. Saj bi Ljubljana ne imela nobene res velike takorekoč veleumestne družabne prireditve, če bi ne bilo novinarskih koncertov. Res je Ljubljana včasih zelo rajala ob raznih velikih svečanostih, samo, če pomislimo, da je bil v Ljubljani kongres treh cesarjev, toda v preteklosti, četudi ne izvajamo streljaja, ni imela res demokratičnih in hkrati odličnih družabnih prireditev. Novinarski koncert pa združuje že od l. 1924 vse sloje meščanstva. Najznačilnejše je, da so zadovoljni vsi obiskovalci s koncertom samim na sebi, kakor tudi oni z družabnim delom, ki dajejo prednost predvsem zabavi. Ljubljana nima mnogo smisla za družabnost in Ljubljanci so zelo zaprti drug pred drugim. Človek bi mislil, da nimajo smisla za družabne prireditve, ki bi bile torej nepotrebne. Toda taš obisk na novinarskih prireditvah vselej pokaže, da Ljubljanci zelo pogrešajo primernih družabnih prireditev ter da je predvsem temu treba pripisovati nedružabno razpoloženje v Ljubljani.

Prvi koncert so priredili naši novinarji l. 1921 v prosilno praznika zedinjenja. Tedaj so bili drugačni časi. Zavladala je po-vojna gospodarska konjunktura, razvilo se je politično življenje v mladi državi, vse je bilo bolj razgibano, veselo in, kakor go-ri-mo zadnje čase, sproščeno. Kljub temu so pa bili ljudje prav tako kritični kakor zdaj, morda še bolj, in niso šli na vsako pri-re-ditev. Časopisje ne piše mnogo o prvem novinarskem koncertu, vendar pa lahko po-snamemo iz kratkih poročil, da je bil že spored prve prireditve tako lep, kar je zdaj že tradicija. Bila je nekakšna tekma ljub-ljanskih najboljših in najdelavnejših pev-skih zborov. Naval je bil takšen, da mnogi niso mogli dobiti vstopnic. Novinarji niso pričakovali takšnega uspeha in tudi Ljub-ljanci dotlej še ni imela mnogo tako dobro obiskanih prireditev.

Naslednje leto je javnost že poznala pri-reditelje, ki so pa tudi že pisali samo-vestneje o svoji prireditvi. Če privlečete iz arhiva na dan stare liste, lahko mimo-grede tudi prečitete kakšno drugo značil-no vest za tiste čase, razen poročil o novi-narski prireditvi. Tedaj smo se pisali o zvišanju plač raznim uslužbenecem, zdaj pa, žal, ne morete več čitati tako veselih ve-sti. Toda tedaj je bila precej velika dra-ginja in lahko čitate razburiljava poročila o shodih proti dragini. V splošnem so ti-sta leta listi pisali mnogo o socialnih in političnih pretrihih ter so kulturne vesti in poročila o družabnih prireditvah prav bla-žena. Kakor prvo, so tudi drugo leto na-stopili najboljši pevski zbori, sodelovali so pa še skoraj vsa naslednja leta zelo šte-vilni, in sicer Zveza pevskih zborov, Glas-bena Matica, pevski zbor Zveze jug. želez-ničarjev, »Slavec«, Ljubljanski Zvon, »Ljub-ljanci itd. Sodeloval je orkester vojaške godbe, orkester Orkestralnega društva Glas-bene Matic, operni orkester, med solistka-mi se je posebno izkazala operna pevka Thierry-Kavčnikova, velik uspeh je dosegla violinistka Fanika Brandlova, dobro je u-veljavil Saneinov komorni trio itd. Stro-kovna kritika o koncertih je vselej laska-va. L. 1926 je nastopilo na koncertnem odru 250 sodelujočih. To je bila že cela ar-

mađa pevec in umetnikov. No, letos jih pa bo še več, in sicer okrog 300. Med solist-kami se je l. 1928 posebno izkazala Vilfan-Kunčeva, kakor prejšnje leto Majdičeva. Sploh so imeli prireditelji srečo pri izbiri solistov. L. 1930 je nastopilo na novinar-skem koncertu M. Simenc ter dosegel prave triumphe. Zdaj pa uživa že svetovno sla-vo. Istega leta je nastopil tudi mladinski zbor I. realne gimnazije (80 članov). Pri-reditelji so se zavedali posebne privlačnosti mladinskih pevskih zborov. Zato bosta tu-di letos nastopila dva mladinska zbora, in sicer jadranskih strazarjev iz St. Vida, pač zato, ker je pel v svetovnem radijskem kon-certu, in Kančigajev harmonikarski zbor, ker se je tako dobro uveljavil letos na svojih prvih koncertih.

Prireditelji so lahko ponosni, da so do-selej nastopili skoraj vsi na novinarskih koncertih, ki kaj pomenijo v našem kon-certnem udeleževanju. L. 1931 je sodelo-val tudi kvintet Ljubljana. Grafika. Sloga in mali go-lač Viher, ki ga občinstvo pač

Tri skakalnice v Planici

Ustanovitev, delokrog in pomen »Udruženja smučarjev Planica«

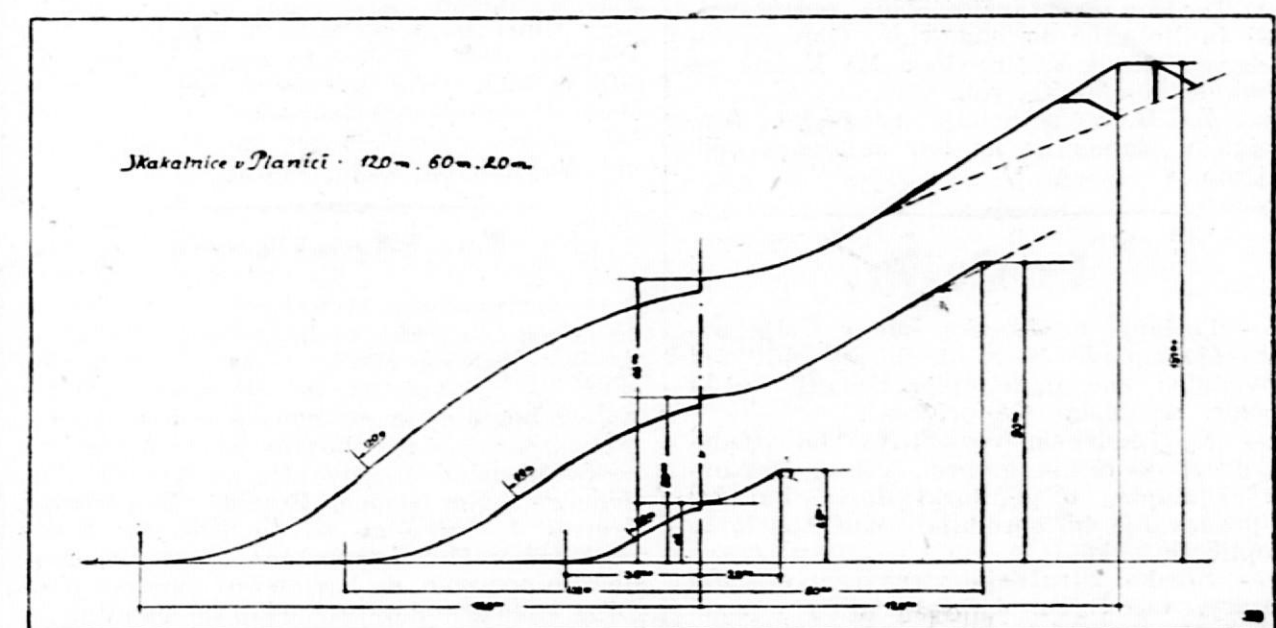
Ljubljana, 25. novembra. Poročili smo že, da se je v Beogradu ustanovilo »Udruženje smučarjev Planica« z namenom, da omogoči redno prujevanje vsakoletnih skakalnih tekem v Planici. Priprave za ustanovitev udruženja je vo-dil beograjski Turing klub sporazumno z nekaterimi ljubljanskimi prijatelji Planice. Turing klub, ki je med ustanovitvejo novega društva, je poskrbel, da so bila potrjena pravila, obenem pa je ukrenil vse potrebno, da je bila beograjska javnost dobro poučena o ciljih in namenu udruže-nja.

Marsikomu se bo zdelo čudno, da je se-dež organizacije v Beogradu in ne morla v Planici ali Ljubljani, ki je središče smu-čarskega sporta v Jugoslaviji. Odločitev ustanoviteljev ima svojo utemeljitev v mednarodnem pomenu Planice in v njeni važnosti za vsa država. Vsaka prireditev večjega obsega zahteva mnogo dela ter posredovanj pri raznih oblastih v Beogra-du in ker je sedež uprave v prestolnici, je delo s tem znatno olajšano. Na uprav-

še ni pozabilo. Krasen program je bil tu-di l. 1932, ko je nastopila kamniška Lira, ki je praznovala tedaj 50-letnico in ki je naš najstarejši pevski zbor. Velik uspeh je dosegel oktet Ljublan. Zvona. U. Prevor-šek se je izkazal kakor virtuos na violini, krasno je zapel vokalni kvartet Ljubljane in kakor vselej se je izkazal orkester Or-kestralnega društva Gl. M. kot naš edin-stveni orkestralni korpus. Na tistem kon-certu je tudi pel zmagovito M. Kus. L. 1933 je pokazal na novinarskem koncertu svojo izredno pevsko kulturo Akademski pevski zbor, ki poslej dosega čedalje večje uspehe na samostojnih koncertih. Kot solista je nastopila tedaj Bernot-Golobova, ki prav tako doosega zadnja leta izredno pomembne uspehe. Lanskoga koncerta se pa še vsi dobro spominjate. Lani ni bilo družabne prireditve in tudi program je bil prilago-den času narodnega žalovanja. Močen vtis je napravila na vse deklaracija Gradniko-ve pesmi, ki jo je deklamiral umetniško občuteno dramski igralec Kralj. Ni treba še posebej naglašati, da je koncert dose-gel najlepši uspeh. Prav tako ne naglašamo posebej, da je bil nenavadno naval na vseh novinarskih prireditvah. V starih listih ti-tlamo pogosto, da so bili ljudje nezadovoljni z novinarskimi koncerti samo zato, ker niso mogli dobiti vstopnic. Žal, bodo tudi letos nekateri nezadovoljni zaradi tega, vsi drugi pa zadovoljni kakor vselej. Častna beseda, ki tudi pri novinarjih kaj velja, zla-sti, ko govore o svoji prireditvi.

V Planici sta zdaj dve skakalnici: re-kordna nasproti litvanskega doma za skoke do 100 m in manjša ob železnici za skoke do 40 m. Zdaj nameravajo zgraditi še eno skakalnico za 20 m, ki bo ležala sredi med več obstoječima Manjšo budo-povalni na 60 m, rekordno pa bodo iz-popolnili. Naša skica nam kaže profile vseh treh skakalnic. V svrhu primerjave je rekordna začrtana tako, da bi bili na njej močnejši do 120 m dolgi skoki. Zaen-krat seveda skakalnica še ni izpremenje-na, če bo pa treba, jo bodo zlahka pove-čali na to dolžino.

Manjši skakalnici bosta najprej zgraje-ni. Namenjeni bosta v prvi vrsti treningu in bosta tudi tako grajeni. Naši tekmo-valci bodo imeli priliko, da na teh skaka-lnicah popravijo kakšne napake, da si utr-dijo doskok in zboljšajo slog. Manjša bo prav dobro služila tudi začetnikom. Gra-diti jo začnejo še ta teden in je za to po-trebni denar že zagotovljen. Zgrajeni bosta tako, da ju ne bo treba popravljati. Tudi rekordno bodo nekoliko preuredili. Dosko-

ni odbor v Beogradu odpadejo tudi repre-zentativne dolžnosti, skrb za zagotovitev potrebnih denarnih sredstev in razširje-nje organizacije po vsej državi. To delo bo v Beogradu vsakakor lažje izvršeno, kakor če bi bil sedež v Ljubljani.

Glavnemu odboru je dodeljen izvršni odbor s sedežem v Ljubljani. Njegov glavni namen je, podrobno delo na terenu, to je v Planici sam. Skrbel bo za zgradbo skakalnic, za njih vzdrževanje, pa tudi za potrebne izpopolnitve in dograditve. Or-ganizirati bo moral skakalno šolo, jo nar-zagovati in skrbeti za propagando. O pri-likah tekem bo izvršni odbor izvedel vse priprave v Planici, dočim bo širše delo v rokah upravnega odbora. Pomdariti je tre-ba, da bo v Planici vsako leto samo ena skakalna tekma na veliki skakalnici, na ostalih pa le, če bi jo želele posamezne organizacije, ki jim bodo vse naprave udruženja na razpolago.

čišče bo razširjeno za 6 m, vendar delo ni nujno, ker ga lahko opravijo kasneje. Svet na veliki skakalnici je skakal in se zato ni bati, da bi jo sneg deformiral. Tu-di če bi že sedaj hoteli začeti z razširit-vijo, bi to ne bilo mogoče, ker še niso za-gotovljena potrebna sredstva. Novo usta-novljeno društvo upa, da bo tudi to vpra-sanje rešeno približno v desetih dneh. Tedaj se bo tudi na tej skakalnici začelo z letom in bo v glavni sezoni že pripravlje-na.

Ustanovna skupščina je sklenila, da se mora delo na mali in srednji skakalnici začeti takoj v pospešenem tempu. Skle-njeno je bilo nadalje, naj se čim prej ustanove posamezni odelci, ki naj točno prouče organizacijo tekme v velikem sti-lu, uprava pa je dobila nalogo, da posveti vso pozornost zagotovitvi potrebnih de-narnih sredstev. Skupščina je sklenila, da se večini udruženje preko beograjskega

podseveza v JZSS in da se na slednjega obrne, da preskrbi udruženju norveškega trenerja Zborovalci so nadalje poudarjali željo po sodelovanju in sporazumnem delu z vsemi evropskimi organizacijami, v prvi vrsti seveda z JZSS. Izrekli so nado, da bi bilo delo udruženja v interesu razvoja jugoslovenskega smučarskega sporta in da bi udruženje pomembno delovalo tudi pri ciljih in namernih saveza. Upravni odbor vodijo osebnosti, ki dajejo zagotovilo ne-pristranskega delovanja v korist stvari same. Vanj so vetopili najodličnejši pred-

stavniki smučarskega sporta in turizma. Upamo, da bo udruženje smučarjev Planica uspelo v polni meri uresničiti svoj načrt in nam s tem zaslovljati do-bren delež na povzdigi smučarskega sporta in turizma. Z ustanovitvijo udruže-nja lahko smatramo tudi, da so dokončno odstranjena nasprotstva, ki so nastala po prireditvi v pretekli zimi v Planici. Delo se je razdelilo, vendar tako, da je JZSS ostal še vedno kot vrhovna nadzorna or-ganizacija, dočim je novo ustanovljena or-ganizacija delujoči in izvršni organ.

Kdo je sultan Jaho?

V njegovem izdajstvu vidi abesinski cesar samo svoje moralno zadočenje

Italijanski tisk se hvali, da je sultan Ja-ho poglavar abesinskega plemena Auser, ponudil Italijancem svojo pomoč ter jim dal na razpolago svojo dobro oboroženo vojsko, ki je baje že prav izdatno posegla v boj med zadnjo ofenzivo italijanskih čet proti mestu Makali. Jahoova oseba je zani-miva tudi po tem, da se je tu doslovno uveljavil pregovor, da postane iz divjega lovca najboljši lovski čuvaj. Italijani so dobro vedeli, kdo je sultan Jaho in zato so zelo hladno sprejeli njegovega odposlanca, ki jim je v Assabu ponudil 20.000 vojšča-kov ter izrazil svojo udanost in pokorščino Sporočili so sultanu, da se bo o njegovi ponudbi odločalo pozneje in da mu bodo svoji sklep sporočili neposredno.

Jaho za abesinskega cesarja ni sultan, temveč samo dediš, upravitelj province. Pri svoji ponudbi zaveznikovi uslug je Ja-ho računal na slab spomin Italijanov in vsega sveta. Jaho, poglavar plemena, ki ži-vi kot nomadsko pleme v še ne dognanem številu v pustinih na obeh straneh fran-coske Somalije, plemena, ki se je proslavi-lo s svojo krvočernostjo in ropanjem, ne potrebuje modernega orožja in streliva, kajti glavni poklic tega plemena je baš tihotapstvo orožja in sužnjev. To pa Ita-lijanom ne gre v račun, saj so v Zenevi svečano izjavili, da hočejo v Abesiniji zatreti suženstvo in da je to glavni nagib njihovega pohoda na vroča afriška tla.

Med akti Društva narodov je tudi nota,

ka jo je izročil bivši italijanski ministrski predsednik Salandra sedanjemu angleške-mu poslaniku v Rimu Drummondu, ko je bil še generalni tajnik Društva narodov. V noti je izrecno rečeno, da hočejo abe-sinski trgovci s sužnji skrivaj spraviti čez mejo 150 sužnje, ki jih bodo gnali skozi puščavo, samo da prihranijo pri vsakem 30 tolarjev, kolikor zahteva poglavar pro-vince Aussa Jaho. Na povelje tega pogla-varja je bila karavana napadena in 30 suž-njev so pomorili. Zene so odvele v pogla-varjev harem. Italijani so se sklicevali baš na sultana Jaho v dokaz, da v Abesiniji suženstvo še vedno cvete, čeprav je nasto-pil cesar z vso odločnostjo proti in izdal že več dekretov, s katerimi se trgovina s sužnji pod strogo kaznijo prepoveduje.

O sultanu Jahu je znano, da je suženj-stvo na vse načine podpiral, seveda proti namestnu zaslužku. Čim je bil s svojimi visokimi zahtevami zavrnjen, je pritisnil na trgovca s sužnji, da je postal mehak. Pod njegovo drago plačilo zaščito so spravi-li v Arabijo več tisoč mladih evnuhov in galskih deklet. Sultan Jaho živi zelo razkošno in njegov harem je eden največ-jih pa tudi najlepših opremljenih. Cesar Haile Sellasie vidi v novem zavezniku Italijanov svoje moralno zadočenje, kajti sultan Ja-ho ni nikoli užival njegovega zaupanja. Cesar je poslal proti njemu že dve kazen-ski ekspediciji, da bi v njegovi pokrajini zatrl trgovino s sužnji.

Toreador in usmiljeno dekle

Med bikoborbami v španskem mestu Kineza se je pripetil zanimiv dogodek. Občinstvo kaj takega na bikoborbah še ni doživelo. Toreador je namreč prosil občinstvo, naj mu dovoli prizanesti premagane-mu biku. Bik je bil last kmeta Ramonta Figuroa. Hlečka tega kmeta, lepo dekle, je imela bika zelo rada, ker ga je bila sama zredila. Ko je zvedela, da ga hoče oče prodati, je bila vsa obupana. Pokleknila je pred očeta in ga prosila, naj ne proda bika za bikoborbe v areni, kjer bi ga mučili in končno ubili. Toda oče se ni dal prepro-siti.

Tedaj je sočutno dekle sklenilo se obrni-ti se na toreadorja Dominga Ortega. Po-jasnila mu je vse in ga solznih oči prosila, naj prizaneše njenemu biku. Toreador je obljubil ustreči njeni želji in zato se je obrnil na občinstvo s prošnjo, naj mu do-voli prizanesti biku. In vročebrvno špan-skob občinstvo se je takoj postavilo na stran sočutnega dekleta in je celo samo zahtevalo od toreadorja, naj biku priza-nese. Zato je bila bikoborba prekinjena in bika so izročili med navdušenim ploska-njem dekletu. Toreador je bil predmet vihrnega odobravanja, čeprav se ni bori-l do konca z bikom.

iz Kranja

Ljubljanske učiteljnice v Kranju. V soboto dopoldne je prišlo iz Ljubljane na praktičen naslop na višjo deklško narodno šolo v Kranj 23 učiteljnic 5 letnika z dr-zavnega ženskega učiteljskega v Ljubljani pod vodstvom profesorice Anice Černejeve. Osem jih je v šoli nastopilo in sicer 4 v pr-vem višjem razredu, 2 v drugem in 2 v tret-jem. V Kranj so prišle pred večer, ker v Ljubljani nimajo višje deklške šole. Pod vodstvom prof. Černejeve nameravajo učiteljske oglebati si razne tipe šol od eno-razredne dalje, na katerih bodo praktično nastopale. Skupne kosilo se jim je servira-lo v salonu hotela Jelenec, kjer so učitelj-šnice — bodoče učiteljice — ostale ves po-poldan v prav živahnem razpoloženju.

Z abesinskega bojišča

Poseben dopisnik nekega londonskega večernika se izprejaha po glavnem tabo-rišču italijanske armade v Abesiniji in ustavi se pred šotorom, kjer imajo pošt-ne golobe.

— Čujte, ali se ne bojite, da bi evropski golobi tu v Afriki ne zablodili? — vpraša podčastnika.

Podčastnik pogleda Angleža, skomigne z rameni in odgovori: — Mi se sploh ne bojimo. Kar se pa tiče teh golobov, vam moram povedati, da jih krizamo s afri-škimi papigami, da lahko vprašajo, kod vodi prava pot.

GENTLEMEN

Prvi mož plešast: Vi ste tepec, gospod. Drugi mož: Mislim, da je bolje biti be-dast, nego plešast, ker se to vsaj ne vidi na prvi pogled.

Lion Feuchtwagner:

89

Žid Süs

Roman

V tem času se je začel Süs zanimati tudi za svojo slugo in tajnika Niko-laja Pfäffa. S tem debeluhastim, brez-bržnim, počasnim in neumornim mo-žem je ravnal vedno dobro, kakor je bilo treba ravnati s tako izredno po-rabnim in zanesljivim človekom. A zdaj se je prvič zavedel, da ima ta mož po-leg svoje porabnosti in zanesljivosti tu-di druge lastnosti, da ima nagnjenja in doživljanje, ki se ne nanašajo na nje-govo gospodarja, in začel se je zani-mati za to. Govoril ni z Nikolajem Pfäffom drugače, kakor prej. Bilo bi nerodno, da, celo nemogoče govoriti s tem bledim, debeluhastim možem dru-gače, nego stvarno in kratko. Toda nje-gov glas, kadar je govoril, je bil dru-gačen, njegove oči so ga gledale dru-gače, občeval je z njim kakor človek s človekom.

Tudi kobila Asejadah je čutila, da se je njen gospodar izpremenil. Morda ni nastopal več s takim sijajem, morda je ljudstvo, ki ga je opazovalo na ulici, slutilo, da njegova roka ne drži več sama vajeti vladanja. Toda kobila Ase-jadah je čutila, da mu je zdaj nekaj

več, nego njegova obleka, nakit in raz-košje, da vidi zdaj njene oči, da opa-zuje, kako v nji in v njem kipi eno življenje.

Dočim so v Stuttgartu in Ludwigs-burgu z vso vnamo delali na uresnič-čenju katoliškega načrta, ta čas, ko so spletkarili z drugimi katoliškimi dvori in vlatetelji, sklepali vojaške pogodbe si prizadevali očrtniti deželne stanove pri cesarju in državi ter pomiriti evan-gelske dvore, ta čas, ko je prodiral Pancorbo v iskanju novih denarnih vi-rov vedno bolj v židovo oblast, je ta skrivnostni mož naenkrat opustil vse svoje delo, si vzel dopust poveril Ni-kolaju Pfäffu upravo svojega doma in imetja ter zapustil glavno mesto brez vsakega spremstva in ne da bi komu povedal, kam se je namenil.

Napotil se je v Hirsau. Ni bil vajen potovati sam, a zdelo se mu je, da je na tem potovanju neizrečeno plemenit in vzvišen. Pomislilo samo, da bi bil mogel z eno samo besedo, z enim od-kritjem pridobiti vojvodo čisto zase, postaviti se v sredino katoliških načr-tov in potisniti daleč nazaj svoje za-hrbtne, zmagoslavno posmehujoče se nasprotnike. Če pomislimo, da je kar tebi nič meni nič odprl roko in vrge-l kot ostanek proč vse to, kar je bil pri-dobil s tolikim trudom, kar smatra vsakdo za svoj končni in najboljši za-členi cilj. Kako plemenit, kako vzvišen

in požrtvovalen je.

Prej je hodil na obiske kadar je do-mneval, da kabalista ni doma, zdaj je pa naravnost hrepel po tem, da bi se sestal z njim.

Neskončna udanost njegovega otro-ka se mu je zdela naravna, skoraj dolž-nostna nagrada usode. A čeprav se je zdelo po očetovem glasu, obrazu in vedenju takoj pri prvem srečanju nje-govi hčerki magistrovo sumničenje prazno in brez vsake podlage, jo je njegova nova krinka nekoliko zbegala. Videla je očeta kot Samsona, ki je pora-zil Filistejce, kot Davida, ki je prema-gal Goljata. Njegov novi izraz se ni točno ujemal s temi predstavami in de-kletu se je neprestano vsiljevala raz-burljiva podoba Absolona, visečega na drevesu in njegove poteze so bile po-teze njenega očeta.

V tišini belega doma z gredicami, polnimi rož, je vzel Süs v roke usodo svojega očeta, ogledoval jo je in obračal na vse strani. Nemirni mož ni imel nobenega dela in vse stare izkušnje so se mu vrstile. Kdo bi ga mogel ka-rati, če bi zdaj povedal, kdo je njegov oče? Saj je doprinesel dovolj dokazov, da zna biti pokoren. Ali nima po taki preizkušnji pravice stopiti iz te pokor-ščine v sijaj, ki mu po pravici gre! Kaj ko bi prijel svoje krasno dete za roke, vrgel proč krinko in stopil med svoje drzne protivnike v polnem sijaju, da

bi jim zamrl nasmeh na ustnih, ne sa-mo kot človek, ki stoji nad njimi po svojem geniju, temveč tudi kot kristjan in rojen plemič?

Ponosno so dvigali tulipani svoje ča-se v njegove sanje, hišica se je svetila kakor bela, s solnčnim žarkom zalita kocka. Megleno so se začrtavale za nje-govimi mislimi posebne oblike magič-nih figur in robatih hebrejskih črk. Skozi nje se je svetlikala podoba nebeškega človeka in cvetoče drevo kabale. Njegov oče! Živel je v vrtincu, zapad-el je sramoti, umrl je v samostanu. Zares, sreča mu je obrnila hrbet, živ-ljenje ga je pahnilo od sebe, uspehov ni imel. Kaj mu je preostalo drugega, nego iskati svojo dušo? Kdor nima uspehov, se mora poglabiti in ozreti vase. Toda pri njem, pri Süsu, je to drugače. On ima uspeh. Njemu se živ-ljenje smeje, pokorno se klanja pred njim.

Dvignil je glavo. Stric je stal pred njim. Oh, pa vendar ne misli prese-ne-ti? Ta vrtoglavi vohun, ki išče vsa-ko misel, da jo vrže človeku zaničljivo v obraz. Ah, on, Süs, ne bo nikoli več živl takto mirno, kakor doslej. Če bi storil to, kar je njegova naravna in človeška pravica, če bi se proglasil za kristjana, bi ga zaničevanje tega sme-šnega, siromašnega obhčenega moža ne-prestano preganjalo kakor težke sanje. Če bi le mogel pregnati iz krvi to slad-

ko, strupeno, zoperno vabljenje onega sveta, pokore in odrekanja, ki sili za njim iz belega doma.

Prišla je Naomi. In Süs se je brz umaknil pod svojo krinko miru in uda-nosti.

Ta čas, ko je tako kolebal med krče-vito navidezno pokoro in mučnim hre-penjem po dejavnih in časti, se je na-enkrat pojavil Nikolaj Pfäffe. Pove-dal je, da je vojvodska komisija zaple-nila Süsove knjige in blagajne, da bi jih revidirala. Finančni ravnatelj je osumljen, da je zakrivil kot uradnik in kot zasebnik celo vrsto težkih poneverb in zato je bila odrejena stroga preiska-va.

Süsovi neprijatelji so izrabili nje-govo odsotnost za nov napad. Prijateljce, na katere bi se bil mogel zanešti, sko-raj sploh ni več imel. Dvorni kancelar Scheffer in tajni svetnik Pfau sta se bila pridružila katoliško vojaški stran-ki in napadala sta ga kar javno. Do-meni prezident Lamprechts je bil vzel oba sinova domov, češ, da sta za pa-ža že prevelika Remchingen, oba Röderja, generalmajor, polkovnika Laubsky in Tornačka. Komornik Neuffer so nepre-stano šepetali vojvodi sumničenja proti židu V okolici Karla Aleksandra se samo Bilfinger in Harpprecht nista udeleževala tega hujšanja. Njima so bili jezuitski odposlanci še zopernejši od žida.